



DOI: 10.18039/ajesi.962875

Mapping the Place of Turkish Universities in International University Ranking Institutions: A Case for Times Higher Education (THE)¹

Burak ASMA², Orhan ÜNAL³

Date Submitted: 05.07.2021

Date Accepted: 24.12.2021

Type: Research Article

Abstract

The present study was conducted to present a clear-cut picture of Turkish universities based on Times Higher Education (THE) statistics from 2010-2020, as well as to provide practical information to the stakeholders. The systematic review design, one of the qualitative research methods, was used in the study. THE Higher Education Institution released 11 reports between 2010 and 2020, which comprised the research data. The document analysis method was used to collect the research data, which were examined using the content analysis method. The data analysis revealed that the number of Turkish universities in the relevant rankings has steadily increased over the years. However, it was found that most of the universities ranked in recent years were in the last step of the ranking. The analysis results also indicated that Turkish universities drew a graphic below the world averages in teaching, research, and international outlook categories in terms of overall scores and individual averages of public and private universities over the ten-year period. In terms of citations, public university averages generally remained below the world averages, while private university averages were above the world averages except for the last three years. In terms of industrial income, public universities outperformed the world averages after the first two years, and this trend continued throughout the process. A similar trend occurred in this category for private universities. The average of private universities, which stayed below the world average between 2010 and 2014, surpassed the world average as of 2015 and this success continued in the subsequent years.

Keywords: council of higher education, higher education, ranking institutions, Times higher education, Turkish universities.

Cite: Asma, B, & Ünal, O. (2022). Mapping the place of Turkish universities in international university ranking institutions: A case for Times Higher Education (THE). *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12(1), 156-191. <https://doi.org/10.18039/ajesi.962875>



¹ This study was presented as an oral presentation at 5th International Eurasian Educational Research Congress (EJER) in Antalya, Turkey, on May 2-5, 2018.

² Res. Asst., Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Turkey, asmaburak@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3602-3867>

³ (Corresponding author) Ondokuz Mayıs University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Turkey, orhanunal07@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4604-6210>



DOI: 10.18039/ajesi.962875

Uluslararası Üniversite Derecelendirme Kuruluşlarında Türk Üniversitelerinin Yeri: Times Yükseköğretim (THE) Örneği¹

Burak ASMA², Orhan ÜNAL³

Gönderim Tarihi: 05.07.2021 Kabul Tarihi: 24.12.2021 Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Bu çalışmada, üniversite derecelendirme kuruluşları arasında yer alan Times Yükseköğretim Kuruluşunun (THE) 2010-2020 yılları arasındaki verileri dikkate alınarak Türk üniversitelerinin durumunu ortaya konması ve konu ile ilgili paydaşlara faydalı bilgiler sunarak mevcut durumun betimsel bir haritası hazırlaması amaçlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden sistematik inceleme deseni kullanılarak yürütülen çalışmanın veri kaynakları THE Yükseköğretim Kuruluşunun 2010-2020 yılları arasında yayımlanmış olduğu 11 rapordan oluşmaktadır. Araştırma verileri doküman analizi yöntemi ile toplanmış ve içerik analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda Türk üniversitelerinin ilgili sıralamalardaki sayısının yıllar içinde sürekli bir artış gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak son yıllarda sıralamada yer alan üniversitelerin büyük bir bölümünün sıralamanın son basamağında yer aldığı bulunmuştur. Analiz sonuçları ayrıca gerek Türk üniversitelerinin on yıllık süreçteki genel ortalamalarının gerekse vakıf ve devlet üniversitelerinin ayrı ayrı ortalamalarının öğretim, araştırma ve uluslararası görünüm kategorilerinde dünya ortalamalarının altında bir grafik çizdiğini göstermiştir. Atıf kategorisinde, devlet üniversitelerinin ortalamaları genel anlamda dünya ortalamalarının altında kalırken vakıf üniversitelerinin ortalamaları son üç yıl dışında dünya ortalamalarının üstünde olmuştur. Endüstriyel gelir kategorisinde ise devlet üniversiteleri ilk iki yıllık sürecin ardından dünya ortalamalarının üstüne çıkmıştır. Bu durum sürecinin bütününde süreklilik kazanmıştır. Bu kategoride benzer durum vakıf üniversiteleri için de ortaya çıkmış, 2010-2014 yılları arasında dünya ortalamasının altında kalan vakıf üniversitelerinin ortalamaları 2015 yılı itibarıyla ortalamaların üstüne çıkmış ve geri kalan yıllarda da bu başarı devam etmiştir.

Anahtar kelimeler: derecelendirme kuruluşları, Times yükseköğretim, Türk üniversiteleri, yükseköğretim, yükseköğretim kurumu.

Atıf: Asma, B. ve Ünal, O. (2022). Uluslararası üniversite derecelendirme kuruluşlarında Türk üniversitelerinin yeri: Times Yükseköğretim (THE) örneği. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12(1), 156-191. <https://doi.org/10.18039/ajesi.962875>

¹ Bu makale 02-05 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya/Türkiye'de düzenlenen V. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresinde (EJER) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkiye, asmaburak@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3602-3867>

³ (Sorumlu Yazar) Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkiye, orhanunal07@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4604-6210>

Giriş

Ülkelerin gelişmesi ve kalkınmasında, topluma faydalı bilgilerin üretilmesinde ve yayılmasında, her açıdan donanımlı bireylerin topluma kazandırılmasında en etkili kurumların başında üniversiteler gelmektedir. Üniversitelere uzun tarihleri boyunca farklı görev ve roller yüklenmiştir. İlk çağlarda dini eğitim kurumları olarak yapılandırılan üniversiteler, orta çağda dini bilimlerin yanında pozitif bilimlerin de öğretildiği eğitim kurumları olarak öne çıkmış, 20. yüzyıla gelindiğinde ise eğitim-öğretim ve bilimsel araştırmaların bir arada yapıldığı kurumlar haline gelmiştir (Antalyalı, 2007; Aydın, 2010; Reed, 2004; Tezsürücü ve Bursalioğlu, 2013). Son yirmi yıla bakıldığında, büyük ölçüde eğitim ve araştırmaya odaklanan üniversitelerin bölgesel kalkınma altında üçüncü bir rolü benimsediği görülmektedir (Etzkowitz ve Leydesdorff, 2000). Bu rol yinelemelidir ve üniversiteler tarafından üstlenilen iki geleneksel rolü yeniden şekillendirerek üniversiteleri ekonomik dönüşümde yeniden konumlandırmaktadır (Sutz, 1997). Üniversitelere yüklenen bu rollerin teknolojik, toplumsal ve ekonomik gelişmelerden bağımsız olduğunu söylemek oldukça güçtür. Geçmişten günümüze insan yaşamının farklı alanlarında ortaya çıkan değişim ve gelişmeler üniversitelerin amaç ve yapılarını da etkilemiştir. Günümüzde üniversiteler; temel amaçları eğitim-öğretim vermek, araştırma-geliştirme faaliyetleri yürütmek ve topluma hizmet sağlamak olan kurumlar olarak değerlendirilmektedir (Altınok, 2008; Erdem, 2006; Toyman ve Göktepe, 2010). Üniversitelerden yerine getirmesi beklenen bu amaçlar toplumun ihtiyaç ve isteklerinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu amaçların yerine getirilmesi toplumsal yapı ve işleyişin sağlıklı olmasına katkı sağlayacaktır. Eğitim-öğretim topluma ve kendisine faydalı bireyler yetiştirmek için verilmekte, araştırma-geliştirme faaliyetleri ise toplum yararına çıktılar ortaya koyabilmek amacıyla yürütülmektedir. Üniversiteler, eğitime ve bilime verdikleri katkının yanı sıra buldukları bölgenin yerel ekonomisini de önemli katkı sağlamaktadır. Gerek kayıtlı öğrencilerin bölgede yaşam faaliyetlerini sürdürmesi gerek üniversite-sanayi iş birliği ile yardımcı eleman ihtiyacının karşılanması gerekse yürütülen organizasyonlarla bölge halkı-öğrenci etkileşimini sağlaması bakımından üniversiteler önemli bir yere sahiptir.

Özellikle küreselleşme süreci ve bilgiye verilen önemin artmasıyla birlikte üniversitelere düşen görev ve sorumluluklar çok daha anlamlı hale gelmiştir (Erdem, 2013). Bilgiye ulaşmanın oldukça kolay hale geldiği günümüz dünyasında bilgi üretmek ve üretilen bilgiyi ihtiyaçları karşılama noktasında işe koşulabilir hale getirmek de üniversitelere düşen görev ve sorumluluklar arasında yer almaktadır. Bilgi üretmenin ve bilgiyi kullanılabilir hale getirmenin yanında bilgiyi üreten ve kullanabilen insanı yetiştirmek de üniversitelere düşen görevlerdendir.

Yukarıda ele alınan üniversitelerin genel ve özel amaçları doğrultusunda üniversitelerden farklı alanlarda beklentiler ortaya çıkmıştır. Bu beklentiler de tıpkı üniversitelerin amaçları gibi geçmişten günümüze toplumun istek ve ihtiyaçları doğrultusunda değişikliğe uğramıştır. Günümüz üniversitelerinden beklentilere değinmek bu anlamda faydalı olacaktır. Bilindiği gibi kurulan her üniversite kurulduğu bölgenin farklı alanlarda değişimine ve gelişimine katkı sağladığı gibi ülke genelinde de bir değişim ve gelişime katkı sunmaktadır. Zaten üniversitelerden de buldukları bölgeleri çeşitli noktalarda etkilemeleri beklenmekte ve istenmektedir. Bu beklentiler;

“Bölgesel gelir, bölge ekonomik yapısı ve işgücü hareketliliğinde iyileşme sağlanması gibi ekonomik beklentiler; konut, sağlık olanakları, iletişim ve taşımacılıkta iyileşme gibi sosyal ve fiziksel altyapı beklentileri; kültürel etkinliklerin artması, yaşam kalitesinin iyileşmesi gibi sosyal ve kültürel beklentiler ve eğitime katılma oranında artış, doğum-ölüm oranında değişim, göçün azalması gibi eğitimsel ve demografik beklentiler”

olarak ifade edilebilir (Akçakanat ve diğerleri, 2010; Özyaba'dan aktaran. Ceyhan ve Güney, 2011; Sürmeli, 2008: 12).

Türkiye’de Üniversitelerin Gelişimi ve Mevcut Durumu

Niceliksel Değerlendirmeler

Türkiye’de batılı anlamda üniversitelerin gelişimine bakıldığında, tarihsel gelişim sürecinin çok eskilere dayanmadığı görülmektedir. Batı’da modern anlamda ilk üniversite 1068 yılında kurulan Bologna Üniversitesi’dir. 14. yüzyıla kadar sayıları yediye ulaşan ve önemli bölümü İtalya, İspanya ve Fransa’da bulunan batı tarzındaki üniversitelerin sayısı 15. yüzyılın başlarında hızla artmış ve Avrupa’nın bütün önemli şehirlerine yayılmıştır. Türkiye’de ise modern anlamda ilk üniversite 1773 yılında kurulan ve kısa süre içinde faaliyete geçen Mühendishane-i Berr-i Hümayun ile günümüzde İstanbul Teknik Üniversitesi’nin temelini oluşturan Mühendishane-i Bahri Hümayun ’dur (Barrows,1990; Baskan, 2001).

Cumhuriyetin ilanıyla toplumun bütün alanlarında yapılan devrimler eğitim alanında da köklü değişikliklerin öncüsü olmuştur. 1933 yılında yürürlüğe giren Üniversite Kanunu reform niteliği taşımasından dolayı bu adımların ilki olarak gösterilebilir. Bu kanunla Darülfünun kapatılmış yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuştur (Kılıç, 1999; Namal ve Karakök, 2011). 1946 yılında çıkan Üniversiteler Kanunu cumhuriyet döneminde yükseköğretimde yapılan ikinci reform olarak kabul edilmektedir. Bu kanunla üniversiteler özerkliğe ve tüzel kişiliğe sahip olmuştur. Cumhuriyetten günümüze yükseköğretimde yaşanan son reform hareketi 1981 yılında olmuştur. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kurulmuş ve mevcut üniversitelerin yönetimi bu kurula bırakılmıştır. Bu kanun, bazı maddeleri zaman içinde değişikliğe uğramışsa da günümüzde halen geçerliliğini korumaktadır (Arslan, 2005; Baskan, 2001; Çelik ve Gür, 2014; Günay ve Günay, 2017; Kılıç, 1999).

Üniversitelerin Türkiye’deki geçmişi ele alınırken özellikle cumhuriyetten günümüze üniversitelerde yaşanan niceliksel değişime de yer vermek konunun bütünlüğü açısından faydalı olacaktır. Yukarıda da belirtildiği gibi cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye’de kurulan ilk üniversite İstanbul Üniversitesi olmuştur (1933). İstanbul üniversitesini takiben kurulan ilk beş üniversite ise İstanbul Teknik Üniversitesi (1944), Ankara Üniversitesi (1946), Ege Üniversitesi (1955) ve Karadeniz Teknik Üniversitesi (1955) olmuştur. Görüldüğü gibi 1955 yılına gelindiğinde Türkiye’de beş devlet üniversitesi bulunmaktadır. 1982 yılında ülkedeki üniversite sayısı 27’ye (tamamı devlet üniversitesi), 1992’de 53’e (51 devlet; 2 vakıf) ve 2003’te 77’ye (53 devlet; 24 vakıf) yükselmiştir (Günday ve Günday, 2011). Türkiye’de özellikle 2006-2020 yılları arasında birçok kentte çok sayıda üniversite kurulmuştur. 2006 yılında kurulan 16 yeni üniversite ile üniversite sayısı 93’e (68 devlet; 25 vakıf) çıkmış, bu sayı 2011’de 18 yeni üniversitenin kurulmasıyla 165’e (103 devlet; 62 vakıf) ulaşmıştır. YÖK verilerine göre Türkiye’de 2021 yılı aralık ayı itibarıyla ise 127’si devlet, 73’ü vakıf olmak üzere 200 üniversite bulunmaktadır (YÖK, 2021a). Görüldüğü gibi 2006 yılından 2020 yılına kadar Türkiye’de üniversite sayısı iki katından fazla artmış, bu yıllar arasında 76’sı devlet ve 50’si’u vakıf olmak üzere 126 yeni üniversite kurulmuştur. Öyle ki günümüz Türkiye’sinde üniversite bulunmayan il kalmadığı gibi bazı iller birden fazla sayıda üniversiteye ev sahipliği yapar hale gelmiştir.

Üniversite sayısındaki bu artışla birlikte yükseköğretim kurumlarında kayıtlı öğrenci sayısı da artmıştır. 2013-2014 öğretim yılında beş milyon 472 bin 521 kişi olan öğrenci sayısı 2020-2021 öğretim yılında Sekiz milyon 240 bin 997 kişiye ulaşmıştır (YÖK, 2021a). Bu sayı

Türkiye'nin toplam nüfusunun %9'undan fazlasını oluşturduğu gibi Türkiye'yi Avrupa ülkeleri arasında en fazla yükseköğretim öğrencisine sahip ülke konumuna da getirmiştir (Study in Turkey, 2020).

Tablo 1

Türkiye'deki Üniversite Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Devlet Ü. (f)	Devlet Ü. (%)	Vakıf Ü. (f)	Vakıf Ü. (%)	Toplam
2010	125	66,84	62	33,16	187
2011	127	64,47	70	35,53	197
2012	124	63,27	72	36,73	196
2013	124	61,08	79	38,92	203
2014	123	60,59	80	39,41	203
2015	128	60,38	84	39,62	212
2016	126	63,96	71	36,04	197
2017	127	64,47	70	35,53	197
2018	131	63,90	74	36,10	205
2019	129	63,55	74	36,45	203
2020	129	63,24	75	36,76	204
2021	127	63,50	73	36,50	200

(Kaynak: YÖK, 2021a)

Tablo 1'de 2010-2021 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren üniversite sayılarına ilişkin bilgiler verilmiştir. Söz konusu yıllar arasındaki üniversite sayılarının sunulmasındaki temel amaç aynı süreç içerisinde THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasında yer alan üniversitelerle karşılaştırma yapmaktır. Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi 2010 yılında ülkemizde 125'i devlet 62'si vakıf olmak üzere toplam 187 üniversite faaliyet göstermiştir. 2015 yılına dek belirli bir artış eğiliminde olan üniversite sayısı 2015-2016 yılları arasında düşüş göstermiş, 2015'te 212 olan aktif üniversite sayısı 2016 yılında 197'ye düşmüştür. Üniversite sayılarına bakıldığında, düşüşün önemli bir oranının vakıf üniversitelerinde olduğu görülmektedir. İlgili yıllarda Türkiye'de yaşanan siyasi gelişmeler (darbe girişimi) sonucunda 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bazı vakıf üniversitelerinin kapatılmasının 2015-2016 yılları arasında toplam üniversite sayısındaki düşüşte etkisi olduğu söylenebilir. Yükseköğretim Bilgi Yönetimi Sisteminden 2021 yılı aralık ayı itibarıyla alınan verilere göre, Türkiye'de 127'si devlet 73'ü vakıf olmak üzere 200 üniversite ve dört vakıf meslek yüksekokulu aktif şekilde faaliyet göstermektedir (YÖK, 2021a). İncelenen 10 yıllık süreçte, Türkiye'deki en yüksek üniversite sayısı 2015 yılında görülürken en düşük üniversite sayısı 2010 yılında görülmüştür. Aynı zamanda devlet üniversitelerinin en yüksek sayıya ulaştığı yıl 2018 yılıyken vakıf üniversitelerinde bu yıl 2015 yılı olmuştur. Devlet-vakıf üniversitesi oranları incelendiğinde, incelemeye alınan yıllarda devlet üniversitelerinin ağırlıkta olduğu ve on yıllık periyotta her yıl üniversitelerin en az %60,38'inin devlet üniversitesi olduğu görülmüştür.

Niteliksel Değerlendirmeler

Yukarıda verilen bilgilerden de anlaşılacağı gibi Türkiye'de üniversite ve üniversitelerde eğitim-öğretim gören öğrenci sayıları yıllar geçtikçe artmaktadır. Bununla birlikte üniversitelerin durumunu yalnızca niceliksel açıdan ele almak eksik ve yanıltıcı olacaktır. Mevcut üniversitelerin nitelik açısından da ele alınması ve değerlendirilmesi bu noktada kritik öneme sahiptir. Hiç şüphesiz ki üniversitelerin, üniversite öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının

sayısı da önemlidir. Ancak daha da önemlisi bu üniversitelerin kuruluş amaçlarına ve kendilerinden beklentilere karşılık verip veremediğidir. Çünkü üniversitelerin kalitesi, onların bulunduğu bölgeyi ve ülkeyi olumlu yönde etkileyebilmesi, nitelikli akademik personeli bünyesine katabilmesi, öğrenciler ve aileleri tarafından tercih edilmesi, çeşitli kuruluşlarla iş birliğinde kolaylık sağlaması ve fon sağlayıcıların ilgisini çekmesi gibi noktalarda belirleyici rol oynamaktadır (Araklı Olcay ve Bulu, 2016; Johnes, 2018; Lukman ve diğerleri, 2010).

Yükseköğretimde kalitenin önemi ve kalitenin ölçülmesi özellikle son yıllarda önem kazanmış ve bu noktada çeşitli adımlar atılmıştır. 2015 yılında oluşturulan ve 2017 yılında yeniden düzenlenen Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) bu anlamda atılan en önemli adımlardandır.

“Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapan, iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürüten Yükseköğretim Kalite Kurulu idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli bir kuruluş”

olarak tanımlanan YÖKAK yükseköğretim kurumlarını farklı kategorilerde dış değerlendirmesini yapmakta, kurumsal akreditasyon süreçlerini yönetmekte ve sonuçları kamuoyu ile paylaşmaktadır. 2021 yılı itibarıyla YÖKAK tarafından “Kurumsal Akreditasyon Programı” kapsamında Türkiye’de tam akreditasyon alan altı üniversite (İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Koç Üniversitesi, TED Üniversitesi), koşullu akreditasyon alan dört üniversite (Akdeniz Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi) bulunmaktadır (YÖKAK, 2021a). Kurul 13 üyeden oluşmaktadır. Üyelerden üçü YÖK, üçü Üniversitelerarası Kurul (ÜAK), biri ise MEB tarafından seçilmektedir. Diğer üyeler çeşitli kurum, kuruluş ve öğrenci temsilcilerinden oluşmaktadır. Kurul 2019 yılında Avrupa Yükseköğretim Alanı (EHEA) kapsamında kalite güvencesi organizasyonlarının çatı kuruluşu olan Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği’ne (ENQA) afilliye üye olmuştur (YÖKAK, 2020).

YÖKAK, üniversitelerin kalitelerini artırabilmesi amacıyla değerlendirmelerini sürdürmekle birlikte üniversitelere farklı noktalarda rehberlik de yapmaktadır. Kurul, üniversitelerin kalite güvence süreçlerini takip edebilmek ve hiyerarşik değerlendirme sürecinin etkin şekilde ilerlemesini sağlayabilmek amacıyla üniversitelerden iç değerlendirme raporlarını usulünce hazırlamalarını beklemektedir. Bu anlamda üniversiteler tarafından yayımlanan “Kurum İç Değerlendirme Raporları” ve 2015 yılında yayımlanan “Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği” doğrultusunda üniversiteler bünyesinde kurulan kalite koordinasyon birimleri de kalite anlamında atılan adımlardandır. “Kurum İç Değerlendirme Raporları” her üniversite tarafından yıllık olarak hazırlanmaktadır. Hazırlanan raporlar ilgili üniversite ve YÖKAK sayfalarında kamuoyuna açık şekilde paylaşılmaktadır. Kurum İç Değerlendirme Raporları; Kalite Güvencesi Sistemi (1), Eğitim ve Öğretim (2), Araştırma ve Geliştirme (3), Toplumsal Katkı (4) ve Yönetim Sistemi (5) olmak üzere beş başlıktan oluşmaktadır. Bu raporların hazırlanması aynı zamanda YÖKAK tarafından oluşturulan Kurum Dış Değerlendirme Programı’nın da ilk basamağını oluşturmaktadır (YÖKAK, 2021b).

YÖK tarafından hazırlanan “Üniversite İzleme ve Değerlendirme Raporu 2019” Türkiye’deki 175 üniversiteyi beş ana göstere ((1) eğitim ve öğretim; (2) araştırma-geliştirme, proje ve yayın; (3) uluslararasılaşma; (4) bütçe ve finansman; (5) topluma hizmet ve sosyal sorumluluk) ve 45 alt gösterge doğrultusunda değerlendirmektedir. Bu raporun her yıl düzenli

olarak hazırlanması planlanmaktadır. (YÖK, 2020a). Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisaslaşma Projesi de 2015 yılında YÖK tarafından hayata geçirilen bir projedir. Proje üniversitelerin buldukları bölgeye olan katkılarını arttırmak hem de belirli alanlarda ihtisaslaşmaya teşvik etmek amacıyla hazırlanmıştır. Güncel veriler dikkate alındığında belirlenen ihtisas alanlarına göre 15 üniversite projeye dâhil edilmiştir (YÖK, 2020b). Proje yükseköğretimde kalitenin göstergelerinden olan topluma hizmet, araştırma ve geliştirme gibi başlıkları da kapsadığı için önem taşımaktadır. Yine YÖK tarafından “Miyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Projesi” kapsamında “Araştırma Üniversitelerinin” belirlenmesi de YÖK tarafından yükseköğretimde kalitenin artırılması noktasında değerlendirilebilecek diğer bir adımdır. Araştırma Üniversiteleri uygulaması 2017 yılında hayata geçirilmiş 11 üniversite Araştırma Üniversitesi olarak beş üniversite ise aday olarak belirlenmiştir. YÖK tarafından bu üniversitelerin performansları; araştırma kapasitesi, araştırma kalitesi ve etkileşim ve iş birliği olmak üzere üç başlık altında toplam 33 göstergeye göre değerlendirilmektedir (YÖK, 2020c). 2016 yılında “Gelecek 10 Yıl İçin Güçlü Nesiller Yetiştirme” sloganı ile başlatılan ve ülkenin ihtiyaç duyduğu 100 alanda 2000 doktora öğrencisine burs imkânı sağlayan “100/2000 YÖK Doktora Bursu” projesi de yükseköğretimde kalitenin artırılması noktasında değerlendirilebilir (YÖK, 2020d). Son olarak 2020 eylül ayında YÖK tarafından duyurusu yapılan “YÖK Gelecek Projesi” yükseköğretimde kalite noktasında YÖK tarafından hayata geçirilen son projedir. Proje, öncelikli alan araştırma görevlisi istihdamı, öncelikli alan öğretim üyesi istihdamı ve akademik liyakat-kariyer platformu olmak üzere üç aşama olarak planlanmıştır. Projenin amacı; belirlenen üniversitelerin belirlenen alanlarına (öncelikli alan) ek araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi kadrosu tahsis edilerek öncelikli alanlarda başarıyı ve niteliği artırmaktır (YÖK, 2020e).

Üniversite Derecelendirme Kuruluşları

Üniversitelerin kaliteleri geçmişten günümüze önem taşınan bir konu olmakla birlikte üniversitelerin kalitelerinin derecelendirilmesi üzerine ilk çalışmalar Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yapılmıştır. 1910'da James Cattell, fen ve sosyal bilimler enstitülerini akademisyenlerinin kalitesini temel alarak sıralamıştır. 1925 yılına ise Raymond Hughes ABD'nin en iyi lisansüstü üniversitelerini sıralamıştır (Tobolowsky, 2003). Ancak üniversite sıralamaları noktasında yapılan ilk ciddi çalışma (enstitü düzeyinde) 1983 yılında U. S. News and World Report tarafından hazırlanan sıralama olarak gösterilmektedir (Dill, 2009).

Günümüz dünyasında üniversiteleri farklı ölçütlere göre değerlendiren çeşitli uluslararası derecelendirme kuruluşları bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda bu kuruluşların verileri üniversiteler, üniversite personel ve öğrencileri, öğrenci velileri, üniversitelerle iş birliği içinde olan sektör temsilcileri ve fon sağlayıcıları tarafından ilgiyle takip edilmekte ve dikkate alınmaktadır (Johnes, 2018). Bu derecelendirme kuruluşlarının her birisi kendisine has değerlendirme ölçütlerine sahiptir. Bir kuruluşun değerlendirme ölçütleri bir başka kuruluşun değerlendirme ölçütleri ile benzerlik gösterse de ölçütler ya da ölçütlerin değerlendirmede sahip olduğu ağırlık birbirinin aynısı değildir.

- *The QS World University Rankings*, Londra merkezli Quacquarelli Symonds tarafından hazırlanmakta ve 2004 yılından itibaren yıllık olarak dünya genelindeki üniversiteleri sıralamaktadır. Sıralama daha çok anketler ve atıf sayıları üzerinden verilerini oluşturmaktadır. 2021 sıralamasında en iyi 1000 üniversite sıralanmıştır.
- *Academic Ranking of World Universities (ARWU)*, Çin merkezli Shanghai Jiao Tong Üniversitesi tarafından hazırlanmakta ve 2003 yılından itibaren yıllık olarak

yayımlanmaktadır. Dünya genelinde 1800'den fazla üniversite altı farklı kategoride değerlendirilmekte ve en iyi 1000 üniversite sıralamada yayımlanmaktadır. Sıralamanın oluşturulmasında araştırma (yayın), akademisyen kalitesi ve eğitim kalitesi kategorileri ağırlık taşımaktadır.

- *University Ranking by Academic Performance (URAP)*, 2009 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Enformatik Enstitüsü bünyesinde Türk ve dünya üniversitelerini akademik performanslarına göre sıralamak amacıyla kurulmuştur. 2017 yılına kadar dünyadaki en iyi 2000 üniversite, bu yıldan sonra en iyi 2500 üniversite sıralamaya dâhil edilmiştir. Sıralama; makale sayısı, atıf sayısı, toplam doküman sayısı, toplam yayın etkisi, toplam atıf etkisi ve uluslararası iş birliği kategorileri dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Times Yükseköğretim Kuruluşu (THE)

Dünya genelindeki yükseköğretim kurumlarının sıralamalarını farklı kategorilerde değerlendirerek paylaşan kuruluşlardan birisi de Times Yükseköğretim (THE) kuruluşudur. 2004 yılında İngiltere'de kurulan THE, 2010 yılından itibaren her yıl dünya genelindeki üniversitelerin sıralamalarını yayımlamaktadır. THE, sıralama verilerinin toplanmasında 2010-2014 yılları arasında Kanada merkezli Thomson & Reuters, 2015-2020 yılları arasında ise Hollanda merkezli Elsevier şirketleri ile iş birliği yapmıştır. 2010 yılından itibaren dünya üniversitelerinin genel sıralamasını yapan THE, 2018 yılı ile; sanat ve beşerî bilimler, iş ve ekonomi, bilgisayar bilimi, eğitim, mühendislik ve teknoloji, hukuk, fen bilimleri, klinik, klinik öncesi ve sağlık; fizik bilimleri, psikoloji ve sosyal bilimler olmak üzere 11 farklı alana özel, üniversite sıralamalarını da yayımlamaktadır. Yine THE'nın ana sıralaması bu araştırmada da ele alınan "World University Rankings" (Dünya Üniversiteleri Sıralaması) olsa da üniversitelerle alakalı farklı kategorilerde sıralamaları da mevcuttur. Gelişmekte olan ekonomiler sıralaması, dünya itibar sıralaması (dünya genelinde itibar açısından en güçlü 100 üniversite belirlenmektedir), genç üniversite sıralaması (kuruluşunun üzerinden 50 yıldan fazla zaman geçmeyen üniversiteler sıralanmaktadır), etki sıralaması (Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda araştırma, sosyal yardım ve yönetim kategorilerinde değerlendirme yapılmaktadır) ve bazı konum odaklı sıralamalar (Asya Üniversite Sıralaması, ABD Kolej Sıralaması, Japonya Üniversite Sıralaması, Avrupa Öğretim Sıralaması ve Latin Amerika Sıralaması) THE tarafından hazırlanmaktadır (THE, 2020a).

THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2010 yılından itibaren yayımlanmaktadır. Üniversiteler 100 tam puan üzerinden değerlendirilmekte ve aldıkları puanlara göre genel sıralamadaki konumları belirlenmektedir. Sıralama öğretim, araştırma, atıf, uluslararası görünüm ve endüstriyel gelir olmak üzere beş ana kategori ve bu beş kategori altında 13 alt kategori dikkate alınarak oluşturulmaktadır.

Güncel sıralama olan 2020 sıralamasında 93 ülkeden 1527 üniversite değerlendirilmiş, verilerin toplanabilmesi için dünya genelinde 22.000 akademisyenin görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca 13 milyondan fazla araştırma yayınından 80 milyondan fazla atıf analizi yapılmıştır. Bu bilgilere ek olarak 2020 sıralamasında vurgulanması gereken önemli noktalar da mevcuttur. İngiltere'nin Oxford Üniversitesi üst üste beşinci kez sıralamada birinci olurken, ilk 10'da yer alan üniversitelerin sekiz tanesi ABD'de yer almaktadır. Çin'in Tsinghua Üniversitesi, sıralamanın ilk 20'sinde yer alan ilk Asya üniversitesi olmuştur. 2020 yılında

sıralamaya 141 yeni üniversite dâhil olurken, Hindistan 14 üniversite ile sıralamaya en çok üniversite dâhil etmeyi başaran ülke olarak öne çıkmıştır (THE, 2020b).

Literatür incelendiğinde; üniversiteleri derecelendirme kuruluşlarına yönelik ölçütlerin birbirinden çok farklı olması, kapsayıcılıklarının sınırlı olması, kullanılan metotların teknik açıdan yetersiz olması ve verilerin şeffaflıktan uzak olması gibi çeşitli sebeplerden dolayı ilgili kuruluşları eleştiren çalışmalara rastlamak mümkündür (Bougnol ve Dula, 2015; Harvey, 2008; Marginson, 2007; Öncel, 2017; Saka ve Yaman, 2011; Soh, 2013). Üniversite derecelendirme kuruluşlarına yapılan bu eleştirilerin tamamen haksız olduğunu söylemek yanlış olsa da günümüzde üniversitelerin kalitelerini ölçme ve karşılaştırma noktasında kullanılan en somut araçlar bu derecelendirme kuruluşlarının sunduğu verilerdir (Dill, 2000; Van der Wende ve Westerheijden, 2009). Aynı zamanda günümüzde üniversitelerin bu listelere girmek için çaba gösterdikleri ve listelere girmeyi başaran üniversitelerin bu durumu nitelikli akademisyen ve öğrencileri çekme ve üniversite tanıtımı noktasında bir argüman olarak kullandıkları da bilinmektedir. Akademisyenler de üniversitelerin sıralamalarındaki yerinin fon sağlayıcıları, akademisyenler ve öğrencilerin tercihleri üzerinde etkili olduğunu kabul etmektedir (Heffernan ve Heffernan 2018; Kehm, 2013; Pusser ve Marginson, 2013; Uslu, 2020). Yine bu sıralamalarda yer almak Türk üniversitelerinin uluslararası öğrenciler tarafından tercih edilmesinde önemli rol oynamaktadır (Araklı Olcay ve Bulu, 2016). Dolayısıyla sıralamaların eğitimin birçok kesimi tarafından önemsendiği günümüzde Türk üniversitelerinin uluslararası derecelendirme kuruluşlarındaki konumuna derinlemesine bir bakışın önem taşıdığı görülmektedir. Elde edilen bulguların; üniversiteler, fon sağlayıcıları, öğrenciler ve akademisyenler için faydalı olması beklenmektedir.

Bu araştırmanın amacı, 2010-2020 yılları arasında yayımlanan THE Dünya Üniversitesi Sıralamalarında Türk üniversitelerinin durumunu tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda sıralamadaki Türk üniversitelerinin yıllar içindeki değişimi, sıralamadaki konumları, farklı kategorilerdeki durumları, dünya üniversiteleri ile karşılaştırmaları ve Türkiye üniversiteleri özelinde karşılaştırmaları ele alınmıştır. İlgili literatürde Türk üniversitelerinin uluslararası derecelendirme kuruluşlarındaki durumunu ele alan kısıtlı sayıda çalışma mevcuttur (Araklı Olcay ve Bulu, 2016; Aydın ve Kaya, 2017; Konan ve Yılmaz, 2017; Sakar, 2021; Tamtekin Aydın, 2017; Uslu, 2018). Bu çalışmalar doğrudan THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasına dayanmamakla birlikte çalışmaların geneli özellikle 2018-2020 yılları arasındaki THE sıralama verilerinden yoksundur. Bu çalışma, Türk üniversitelerinin ilgili sıralamadaki güncel verilerini ortaya koyması ve bununla birlikte verileri ülke özelinde karşılaştırmalı olarak derinlemesine incelemesinden dolayı benzerlerinden ayrılmaktadır. Çalışma bulguları, Türk üniversitelerin genelde ve farklı kategorilerde ilgili sıralamadaki durumlarına kronolojik bir bakış sağlamanın yanında sıralamadaki dünya üniversitelerinin geneli ile karşılaştırma yapılmasına da olanak sağlamaktadır. Sonuçlar, üniversite paydaşları için kendileri ile ilgili kategorilerde üniversitelerin durumlarını görebilmeleri açısından da önem taşımaktadır. Dolayısıyla hazırlanan çalışmanın, araştırmacılar ve üniversite paydaşlarına fayda sağlaması açısından literatüre önemli bir katkı sunması beklenmektedir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Türk üniversitelerinin 2010-2020 yılları arasında yayımlanan THE Dünya Üniversite Sıralamalarındaki durumunu ortaya koymak amacıyla hazırlanan bu çalışmada, nitel araştırma

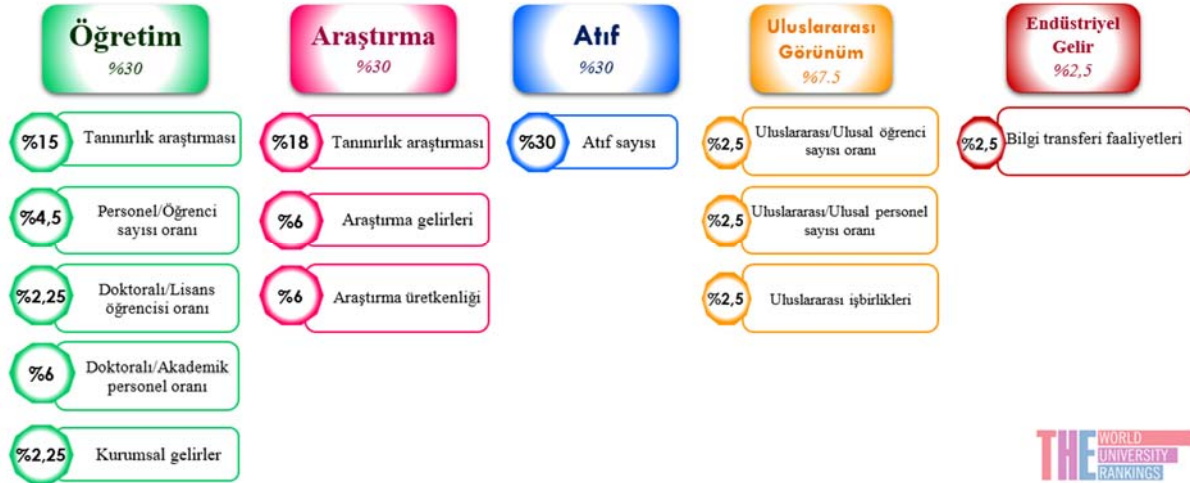
yöntemlerinden sistematik inceleme deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, kavramları, fikirleri veya deneyimleri anlamak için sayısal olmayan verilerin toplanmasını ve analiz edilmesini içeren, bir problemle ilgili derinlemesine bilgi toplamak veya araştırma için yeni fikirler üretmek için kullanılan bir araştırma türüdür. (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Sistematik inceleme ise belirli bir durumu ortaya koymak amacıyla ilgili alanda yapılmış (yayımlanmış) çalışmaların taranarak belirli ölçütlere göre veri kaynağı olarak kullanılması ve kullanılmaması ve incelemeye alınacak yayınların verilerinin çözümlenmesi sürecidir (Karaçam, 2013). Araştırmada, Times Yükseköğretim (THE) raporlarında Türk üniversitelerinin durumunun incelenmesinden dolayı nitel sistematik inceleme desenin araştırmanın hedef ve kapsamına uygun olduğu düşünülmüştür.

Veri Kaynağı

Araştırma verilerini 2010-2020 yılları arasında THE tarafından yıllık olarak yayımlanan Dünya Üniversite Sıralamaları oluşturmaktadır. Dijital doküman olarak kabul edilen bu veriler, 2010-2020 yılları arasındaki 11 yılın raporlarını kapsamaktadır. İnternet sayfasında yer alan sıralama listeleri ait oldukları yıldan sonra gelen yıl isimleri ile isimlendirilmiştir. Örnek olarak 2020 yılı verilerini yansıtan liste 2021 Dünya Üniversite Sıralaması olarak adlandırılmıştır. Çalışma içinde yıl isimleri ait oldukları yıl baz alınarak kullanılmıştır (2021 sıralamasının 2020 olarak sunulması gibi). Raporlarda temel alınan sıralama ölçütleri araştırma, öğretim, atıf, uluslararası durum ve endüstriyel geliri olmak üzere beş kategori altında toplanmıştır. Kategoriler, alt kategoriler ve bunların puanlamada sahip oldukları oranlara Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1

Times Yükseköğretim Dünya Üniversiteleri Sıralaması Değerlendirme Ölçütleri ve Yüzdeleri



Araştırma, öğretim ve atıf kategorileri üniversitelerin sıralamasının belirlenmesinde %90'lık (her biri %30) bir etkiye sahiptir. Uluslararası durum (görünürlük/tanımlılık) kategorisi %7,5, endüstriyel gelir kategorisi ise %2,5'lik etkiye sahiptir. 2020 raporu, 93 ülkeden toplam 1527 üniversitenin sıralamaya dâhil edilmesiyle, 11 yıllık sürecin en kapsamlı listesi olarak öne çıkmaktadır (Ağırlioğlu, 2012; THE, 2020b). 2010-2014 yılları arasındaki raporlarda sadece söz konusu kategorilere ait istatistiklere yer verilirken, 2015 yılından itibaren sıralamaya giren

üniversitelerdeki öğrenci sayısı, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, uluslararası öğrenci sayısı ve öğrencilerin cinsiyet dağılımlarına ait bilgiler de verilmeye başlanmıştır.

THE'nin tercih edilmesinde çeşitli faktörler etkili olmuştur. Öncelikle THE'nın sıralamada kullandığı kategorilerin, diğer derecelendirme kuruluşlarının ölçütlerinden daha çeşitli olması bu faktörlerden biridir. Yukarıda da belirtildiği gibi günümüzde üniversitelerin eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet ve ekonomik çıktı gibi amaçları mevcuttur. THE'nın üniversite değerlendirme kategorileri bütün bu amaçlara hitap eder niteliktedir. Diğer derecelendirme kuruluşlarına bakıldığında ise; ARWU sıralama yaparken üniversitelerin araştırma, yayın ve akademisyen kalitesine odaklanmakta, URAP üniversitelerin araştırma, atıf ve uluslararası durumuna yer vermekte, QS ise eğitim-öğretim, eğitim kalitesi, akademisyen kalitesi, atıf ve uluslararası durum ölçütlerine göre değerlendirme yapmaktadır (Araklı Olcay ve Bulu, 2016). Görüldüğü gibi ARWU üniversitelerin eğitim-öğretim, atıf, uluslararası görünüm ve endüstri çıktısı durumlarını değerlendirmede, URAP üniversitelerin eğitim-öğretim, eğitim ve akademisyen kalitesi, uluslararası görünüm ve endüstri çıktısı durumlarını değerlendirmede, QS ise üniversitelerin araştırma ve endüstri çıktısı durumlarını değerlendirmede eksik kalmaktadır. Ayrıca QS verilerinin dayanağını ağırlıkla anketler oluşturmaktadır. THE, bu kategorilerden, eğitim ve akademisyen kalitesini değerlendirme noktasında eksik olsa da bir üniversiteyi beş farklı kategoride ele alan en önemli sıralama kuruluşlarından biridir. Bu bilgilerden hareketle araştırmada, diğer sıralama kuruluşlarına nazaran bir üniversiteyi şekillendiren tüm boyutları daha geniş bir değerlendirme sistemiyle değerlendiren ve sıralayan THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması tercih edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanmasında doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, mevcut kayıtların, belgelerin ve bilgilerin derlenmesine ve analizine dayandığından, veri toplamanın çok yaygın bir yöntemidir. (Bogdan ve Biklen, 1992; Sönmez ve Alacapınar, 2016; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Doküman analizinde, ilgili dokümanların kullanılabilirliği için erişim izninin olması gerekmektedir (Cresswell, 2007). Birçok araştırma disiplinde kullanılan bu yöntem, kimi araştırmalarda destekleyici kimi araştırmalarda ise araştırmayı meydana getiren temel desen olarak da tercih edilmektedir. (Karasar, 2013). Dünya üniversitelerinin sıralamalarına ait ilk rapor 2011 yılında yayımlanırken son rapor 2021 yılı başlığında yayımlanmıştır. Araştırma verileri belirtilen aralıkta yer alan toplamda 11 rapordan elde edilmiştir. Her yılın sıralama raporu araştırmacılar tarafından incelenmiş, raporlarda yer alan Türk üniversitelerinin genel ve THE'nın beş temel değerlendirme kategorisine ilişkin bilgileri sıralamaları dikkate alınarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Veri Analizi

Verilerin analiz edilmesinde içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. İçerik analizinde amaç veri kaynağından (bu araştırma için sıralama raporları) elde edilen verileri düzenlenmiş ve yorumlanmış halde okuyucuya kişilere sunabilmektir. Elde edilen veriler önceden belirlenen temalara göre sınıflandırılır, özetlenir ve yorumlanır. Bulgular arasında neden-sonuç ilişkisi kurulur ve gerektiğinde olgular birbirleriyle karşılaştırılır (Bogdan ve Biklen, 1992; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırma verilerinin analizinde ilk aşama olarak genel bir görünüm sunması amacıyla yıllara göre sıralamaya giren üniversiteler, üniversite sayıları, üniversite türleri (devlet

ve vakıf) ve üniversitelerin sıralamadaki yerleri belirlenmiş ve yorumlanmıştır. İkinci aşama olarak Türk üniversitelerinin THE sıralamasının beş ana kategorisine (öğretim, araştırma, atıf, uluslararası durum ve endüstri geliri) göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu aşamada her yıla ilişkin devlet ve vakıf üniversitelerinin kendi içinde değerlendirmesi, Türk üniversitelerinin genel değerlendirmesi ve dünya ölçeğinde karşılaştırma olanağı sunması amacıyla sıralamaya giren dünya üniversiteleri ile Türk üniversitelerinin karşılaştırmalı değerlendirmesi yapılmıştır. Ayrıca 2015 yılından itibaren raporlarda paylaşılmaya başlanan öğrenci sayılarına ait istatistikler, 2015 öncesi yıllara ait raporlarla analiz açısından bütünlüğün sağlanabilmesi amacıyla analize dâhil edilmemiştir. Analizler ve karşılaştırmalar beş sıralama kategorisi (öğretim, araştırma, atıflar, sanayi geliri, uluslararası durum) üzerine yapılmıştır.

Güvenirlilik, İnanırcılık ve Araştırmacı Rolü

Nitel araştırmalarda araştırma aşamalarının detaylıca aktarılması ve verilerin farklı araştırmacılar tarafından teyit edilebilir olması güvenirliliği ve inandırcılığı sağlamanın yollarındandır (Büyüköztürk ve diğerleri 2018; Lincoln ve Guba, 1985). Araştırmacının güvenirlilik ve inandırcılığını sağlayabilmek amacıyla araştırma süreci, veri kaynağının seçimi ve niçin bu kaynağın seçildiği, verilerin ne şekilde elde edildiği ve analiz edildiği detaylıca açıklanmıştır. Veri kaynağından alınan veriler değiştirilmeden aktarılmış ve diğer araştırmacıların aynı verilere ulaşabilecekleri kaynaklar metinde sunulmuştur. Ayrıca elde edilen verilerin yorumlanmasında araştırmacılar arasında görüş birliği sağlanmış, görüş ayrılığı olan noktalarda üçüncü bir araştırmacıdan görüş alınarak ortak görüş geliştirilmiştir. Çalışmada veriler görüşme ya da gözlem yoluyla değil de doküman analizi yoluyla toplandığından araştırmacıların araştırma süreci üzerinde farklılaştırıcı bir etkisi olmamıştır. İlgili kaynaklardan elde edilen veriler araştırmacılar tarafından herhangi bir değişikliğe uğratılmadan oldukları şekliyle değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Etik Konular

Bu araştırmanın yazarları olarak, araştırmanın hazırlanması ve yayımlanması sürecinde araştırma ve yayın etiğine uyduğumuzu beyan ederiz.

Bulgular

Bu bölümde, araştırma kapsamında incelenen “THE Yükseköğretim Dünya Üniversiteleri Sıralamaları” raporlarından elde edilen bulgular sunulmuştur. İlgili raporlarda Türkiye’deki üniversitelerin yıllar içerisindeki dağılımları ve raporu oluşturan beş temel kategoride (öğretim, araştırma, atıf, uluslararası görünüm ve endüstriyel gelir) Türk üniversitelerinin 2010-2020 yılları arasındaki durumları incelenmiş, üniversitelerin puan aralıkları ve her bir kategoriye ait puan değerleri tablolar halinde sunulmuştur.

2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasına giren Türk üniversiteleri Tablo 2’de verilmiş, sıralamaya giren üniversite sayılarının süreç içerisindeki değişimi değerlendirilmiştir.

Tablo 2*2010-2020 Yılları Arasında THE “Dünya Üniversiteleri Sıralamasında” Yer Alan Türk Üniversiteleri*

Sıra	Üniversite	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sıralamaya Giren Ü. Sayısı (Dünya)		200	402	400	400	401	800	981	1103	1258	1397	1527
Sıralamaya Giren Ü. Sayısı (Türkiye)		2	4	5	5	6	11	17	22	24	34	43
Türkiye'deki Aktif Ü. Sayısı		187	197	196	203	203	212	197	197	205	203	204
1	Bilkent Ü. (Ankara)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	Ortadoğu Teknik Ü. (Ankara)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	Boğaziçi Ü. (İstanbul)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	İstanbul Teknik Ü. (İstanbul)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	Koç Ü. (İstanbul)			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	Sabancı Ü. (İstanbul)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7	Erciyes Ü. (Kayseri)						✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	Hacettepe Ü. (Ankara)						✓	✓	✓	✓	✓	✓
9	İstanbul Ü. (İstanbul)						✓	✓	✓	✓	✓	✓
10	Yıldız Teknik Ü. (İstanbul)						✓	✓	✓	✓	✓	✓
11	Anadolu Ü. (Eskişehir)						✓	✓	✓	✓	✓	✓
12	Atılım Ü. (Ankara)							✓	✓	✓	✓	✓
13	TOBB E.T.Ü. (Ankara)							✓	✓	✓	✓	✓
14	İzmir Yüksek Teknoloji E. (İzmir)							✓	✓	✓	✓	✓
15	Ankara Ü. (Ankara)							✓	✓	✓	✓	✓
16	Gazi Ü. (Ankara)							✓	✓	✓	✓	✓
17	Marmara Ü. (İstanbul)							✓	✓	✓	✓	✓
18	Yeditepe Ü. (İstanbul)								✓	✓	✓	✓
19	Gebze Teknik Ü. (Kocaeli)								✓	✓	✓	✓
20	Akdeniz Ü. (Antalya)								✓	✓	✓	✓
21	Dokuz Eylül Ü. (İzmir)								✓	✓	✓	✓
22	Ondokuz Mayıs Ü. (Samsun)								✓	✓	✓	✓
23	Bahçeşehir Ü. (İstanbul)									✓	✓	✓
24	Çukurova Ü. (Adana)									✓	✓	✓
25	Karabük Ü. (Karabük)										✓	✓
26	Acıbadem Ü. (İstanbul)										✓	✓
27	Başkent Ü. (Ankara)										✓	✓
28	Ege Ü. (İzmir)										✓	✓
29	Çankaya Ü. (Ankara)										✓	✓
30	Gaziantep Ü. (Gaziantep)										✓	✓
31	İstanbul Medipol Ü. (İstanbul)										✓	✓
32	Selçuk Ü. (Konya)										✓	✓
33	Süleyman Demirel Ü. (Isparta)										✓	✓
34	Tokat Gaziosmanpaşa Ü. (Tokat)										✓	✓
35	Aksaray Ü. (Aksaray)										✓	✓
36	Atatürk Ü. (Erzurum)										✓	✓
37	Bezmiâlem Vakıf Ü. (İstanbul)										✓	✓
38	Bolu Abant İzzet Baysal Ü. (Bolu)										✓	✓
39	Düzce Ü. (Düzce)										✓	✓
40	Eskişehir Osmangazi Ü. (Eskişehir)										✓	✓
41	Özyeğin Ü. (İstanbul)										✓	✓
42	Recep Tayyip Erdoğan Ü. (Rize)										✓	✓
43	Sakarya Ü. (Sakarya)										✓	✓

Tablo 2 incelendiğinde, 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasına giren Türk üniversitelerinin sayısının yıllar içerisinde artış gösterdiği görülmektedir. Yıllık olarak Türk üniversitelerinin sayısı tek başına değerlendirildiğinde önemli

bir artışa işaret etse de dünya genelinde sıralamada yer alan üniversite sayısında da önemli bir artışın yaşanması Türk üniversitelerinin sayısındaki artışın görüldüğü gibi olmadığını göstermektedir. 2010 yılında 200 üniversitenin dâhil edildiği sıralamaya iki Türk üniversitesi (Bilkent, ODTÜ) girmiş, ileri yıllarda hem sıralamaya dâhil edilen toplam üniversite sayısı hem de Türk üniversitelerinin sayısı giderek artmıştır. 2010 yılında iki olan Türk üniversitesi sayısı 2015 yılında 11'e, 2018 yılında 24'e, 2020 yılında 43'e yükselmiştir. Buna paralel olarak genel sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısında da önemli artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 200 olan genel üniversite sayısı, 2015'te 800'e, 2018'de 1258'e 2020'de ise 1527'ye yükselmiştir. Hem genel üniversite sayısında hem Türk üniversitelerinin sayısında yaşanan bu artış oransal hesaplamayı gerekli kılmıştır. Dünya genelinde sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısının Türk üniversitelerinin sayısına bölünmesi sonucunda yıllık oranlar elde edilmiş, elde edilen bulgulara göre sıralamanın ilk yılında %1 olan Türk üniversitesi sayısı, on yıllık süreçte sistematik olarak artış göstermiş, 2020 yılında %2,82'ye ulaşmıştır. Bu bulgu, her ne kadar rakamsal olarak gözlemlenen artış kadar olmasa da Türk üniversitelerinin sayısının süreç içerisinde artış gösterdiğine işaret etmektedir. İlgili tabloda üniversite türüne göre bir karşılaştırma yapıldığında ise 2014 yılına dek benzer ve çok yakın seyreden vakıf ve devlet üniversitesi sayısı arasındaki fark bu yıldan itibaren açılmış, 2015 yılında sekize üç olan oran, 2020 yılında 30'a 13 şeklinde devlet üniversitelerinin lehine olmuştur. Sıralamaya giren Türk üniversitelerinin merkezlerine bakıldığında, İstanbul ve Ankara merkezli üniversitelerin yoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. İstanbul (9) ve Ankara (9) merkezli üniversiteleri sırasıyla İzmir (3) ve Eskişehir (2) merkezli üniversiteler izlemiştir. Bu merkezlerin dışında diğer merkezlerden (Kayseri, Kocaeli, Antalya, Samsun, Adana, Karabük, Gaziantep, Konya, Isparta, Tokat, Aksaray, Erzurum, Bolu, Düzce, Sakarya, Rize) de birer üniversite sıralama yer alabilme başarısı göstermiştir.

Türk üniversitelerinin 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasındaki sıralama aralıkları Tablo 3'te verilmiş, sıralama aralıklarının süreç içerisindeki değişimi değerlendirilmiştir.

Tablo 3

2010-2020 Yılları Arasında THE "Dünya Üniversiteleri Sıralamasında" Yer Alan Türk Üniversitelerinin Sıralama Aralıkları

Sıra	Üniversite	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sıralamaya Giren Ü. Sayısı (Genel)		200	402	400	400	401	800	981	1103	1258	1397	1527
Sıralamaya Giren Ü. Sayısı (Türkiye)		2	4	5	5	6	11	17	22	24	34	43
Türkiye'deki Aktif Ü. Sayısı		187	197	196	203	203	212	197	197	205	203	204
1	Bilkent Ü.	112	201-225	226-250	226-250	201-225	351-400	351-400	401-500	501-600	501-600	601-800
2	Ortaoğlu Teknik Ü.	183	276-300	201-225	201-225	85	501-600	601-800	601-800	601-800	601-800	801-1000
3	Boğaziçi Ü.		301-350	276-300	199	139	401-500	401-500	401-500	501-600	601-800	601-800
4	İstanbul Teknik Ü.		276-300	276-300	201-225	165	501-600	501-600	601-800	601-800	601-800	801-1000
5	Koç Ü.			226-250	276-300	301-350	251-300	251-300	301-350	401-500	501-600	401-500
6	Sabancı Ü.					182	351-400	301-350	351-400	351-400	401-500	501-600
7	Erciyes Ü.						601-800	> 800	801-1000	801-1000	1001+	1001+
8	Hacettepe Ü.						601-800	601-800	601-800	501-600	501-600	501-600
9	İstanbul Ü.						601-800	601-800	801-1000	801-1000	801-1000	801-1000
10	Yıldız Teknik Ü.						601-800	> 800	801-1000	801-1000	1001+	1001+
11	Anadolu Ü.						601-800	> 800	1001+	801-1000	1001+	1001+

Tablo 3
(Devam)

12	Atılım Ü.	401-500	601-800	801-1000	801-1000	1001+
13	TOBB E.T.Ü.	601-800	801-1000	1001+	1001+	1001+
14	İzmir Yüksek Teknoloji E.	601-800	801-1000	1001+	1001+	1001+
15	Ankara Ü.	> 800	1001+	1001+	1001+	1001+
16	Gazi Ü.	> 800	1001+	1001+	1001+	1001+
17	Marmara Ü.	> 800	801-1000	1001+	1001+	1001+
18	Yeditepe Ü.		1001+	1001+	1001+	1001+
19	Gebze Teknik Ü.		601-800	801-1000	1001+	1001+
20	Akdeniz Ü.		801-1000	1001+	1001+	1001+
21	Dokuz Eylül Ü.		1001+	1001+	1001+	1001+
22	Ondokuz Mayıs Ü.		1001+	1001+	1001+	1001+
23	Bahçeşehir Ü.			1001+	1001+	1001+
24	Çukurova Ü.			1001+	1001+	1001+
25	Karabük Ü.				1000	1000
26	Acıbadem Ü.				1001+	1001+
27	Başkent Ü.				1001+	1001+
28	Ege Ü.				1001+	1001+
29	Çankaya Ü.				401-500	401-500
30	Gaziantep Ü.				1001+	1001+
31	İstanbul Medipol Ü.				1001+	1001+
32	Selçuk Ü.				1001+	1001+
33	Süleyman Demirel Ü.				1001+	1001+
34	Tokat Gaziosmanpaşa Ü.				1001+	1001+
35	Aksaray Ü.					1001+
36	Atatürk Ü.					1001+
37	Bezmiâlem Vakıf Ü.					1001+
38	Bolu Abant İzzet Baysal Ü.					1001+
39	Düzce Ü.					1001+
40	Eskişehir Osmangazi Ü.					1001+
41	Özyeğin Ü.					601-800
42	Recep Tayyip Erdoğan Ü.					1001+
43	Sakarya Ü.					1001+

Tablo 3'te verilen sıralama aralıkları incelendiğinde, THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasına dâhil edilen üniversite sayılarının yıllar içerisinde farklılık gösterdiği görülmektedir. Tabloda da görüldüğü gibi sıralamaya giren Türk üniversitesi sayısındaki artışa rağmen sıralama aralıklarında aynı başarı elde edilememiştir. Türk üniversiteleri sıralamada genel olarak orta bölümde yer alırken 2017 yılından itibaren sıralama aralıklarında düşüş yaşanmış, bu yıldan itibaren sıralamanın son bölümünde yer alan üniversite sayısı giderek artmıştır. Özellikle 2020 yılında sıralamaya giren 43 üniversiteden 32'sinin sıralamanın son bölümü olan "1000+" bölümünde yer aldığı tespit edilmiştir. Bu artışın yaşanmasında 2019 yılından sonra sıralamaya giren dokuz üniversiteden sekizinin bu bölümde yer almasının etkisi olduğu söylenebilir. Sıralamada en yüksek aralıklara ulaşan üniversiteler; 2012, 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla ODTÜ, Boğaziçi, ODTÜ; 2010-2011'de Bilkent; 2015, 2016 ve 2017'de Koç; 2018'de Sabancı; 2019'da Sabancı ve Çankaya; 2020'de Koç ve Çankaya üniversiteleri olmuştur.

Sıralama verilerine kaynaklık eden beş göstergeden biri olan ve toplam puanın %30'unu oluşturan öğretim kategorisine ait bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Türk Üniversitelerinin 2010-2020 Yılları Arasında THE “Dünya Üniversiteleri Sıralaması” Öğretim Kategorisindeki Puan Değerleri

Yıl	Vakıf Ü. Sayısı (Türkiye)	Vakıf Ü. Sayısı (THE)	Vakıf Ü. Ort.	Devlet Ü. Sayısı (Türkiye)	Devlet Ü. Sayısı (THE)	Devlet Ü. Ort.	Genel Or.	THE Ü. Sayısı (Türkiye)	THE Ü. Sayısı (Dünya)	THE Ort. (Dünya)
2010	62	1	34,30	125	1	39,50	36,90	2	200	54,76
2011	70	1	27,90	127	3	24,80	26,35	4	402	37,84
2012	72	2	34,30	124	3	32,15	33,23	5	400	41,68
2013	79	2	20,50	124	3	28,60	24,55	5	400	37,27
2014	80	3	25,20	123	3	34,70	29,95	6	401	38,37
2015	84	3	22,33	128	8	20,03	21,18	11	800	31,52
2016	71	5	21,10	126	12	18,58	19,84	17	981	29,97
2017	70	6	19,88	127	16	20,09	19,99	22	1103	29,46
2018	74	7	19,21	131	17	18,87	19,04	24	1258	28,67
2019	74	10	19,79	129	24	18,81	19,30	34	1397	28,22
2020	75	13	20,41	129	30	16,64	19,17	43	1527	27,80

Tablo 4’te Türk üniversitelerinin 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması öğretim kategorisine ait puan değerleri verilmiştir. Verilerin başlangıç tarihi olan 2010 yılına baktığımızda vakıf ve devlet üniversitelerinin 30+ puan ortalamasına sahip olduğu, Türk üniversitelerinin genel ortalamasının 36,90 olduğu belirlenmiştir. İlgili yılda Türkiye’den iki üniversite sıralamada yer alırken toplamda 200 üniversite sıralamaya dâhil edilmiştir. Sıralamaya dâhil edilen bütün üniversitelerin öğretim kategorisindeki ortalamalarına bakıldığında, genel ortalamanın 54,76 olduğu görülmektedir. Bu oran hem vakıf ve devlet üniversitelerinin ayrı ayrı ortalamalarından hem de Türk üniversitelerinin genel ortalamasından yüksektir. Sürecin bütününe bakıldığında sıralamaya dâhil edilen bütün üniversitelerin genel ortalamasının Türk üniversitelerinin ortalamasından daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Üniversitelerin ortalamaları ayrı ayrı değerlendirildiğinde hem vakıf hem de devlet üniversitelerinin hem de Türk üniversitelerinin genel ortalaması önemli oranda düşüş göstermiştir. Bu durum sadece Türk üniversiteleriyle sınırlı kalmamış, sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısının artmasıyla da bağlantılı olarak sıralamadaki üniversitelerin genel ortalamasında da benzer düşüşler meydana gelmiştir. Her iki tarafta da düşüşün gerçekleşmesi Türk üniversitelerinin ortalamalarıyla sıralamadaki bütün üniversitelerinin ortalamaları arasındaki farkın kapanmasını engellemiştir. Tablodan da anlaşılacağı gibi vakıf ve devlet üniversitelerinin elde ettiği en yüksek ortalama değerleri sıralamaya giren üniversite sayısının diğer yıllara oranla nispeten daha az olduğu 2010 ve 2012 yıllarında olmuştur. Devlet üniversitelerinin sahip olduğu en yüksek ortalama değer 39,50 iken vakıf üniversitelerinininki 34,30 olmuştur. En düşük puan değerlerine bakıldığında ise 2018 yılının (19,21) vakıf üniversiteleri bakımından, 2020 yılının (16,64) ise devlet üniversiteleri bakımından en düşük puan ortalamalarının elde edildiği yıllar olduğu görülmüştür. Türk üniversitelerinin ortalamalarındaki bu düşüşün sonraki yıllarda sıralamaya giren ancak sıralama basamağı bakımından daha alt sıralarda yer alan üniversitelerin çoğunlukta olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Türk üniversitelerinin öğretim kategorisindeki durumunun daha iyi anlaşılabilmesi için sıralamada yer alan bütün üniversitelerin ortalamalarıyla karşılaştırma yapıldığında, daha somut bulgular ulaşılabilmektedir. Nitekim sıralamadaki üniversite sayısı her yıl belirli oranda artış göstermiş, 2010 yılında 200 iken 2020 yılında 1527’ye yükselmiştir. Bu artışın da etkisiyle sıralamaya giren bütün üniversitelerin ortalamaları yıllar içinde, Türk üniversitelerin ortalamaları ile benzer şekilde düşmüştür. Yine de 2020 yılında Türk üniversitelerinin ortalaması genel ortalamanın 10 puandan fazla altında kalmıştır. Bu bulgudan hareketle, 2010-2020 yılları arasında sıralamaya giren Türk üniversitelerinin genel ortalamasının altından puanlar aldığı ve dünya ortalamalarına oranla daha düşük ortalamalar elde ettiği söylenebilir.

Sıralama verilerine kaynaklık eden beş göstergeden bir diğeri olan ve toplam puanın %30'unu oluşturan araştırma kategorisine ait bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5

Türk Üniversitelerinin 2010-2020 Yılları Arasında THE “Dünya Üniversiteleri Sıralaması” Araştırma Kategorisindeki Puan Değerleri

Yıl	Vakıf Ü. Sayısı (Türkiye)	Vakıf Ü. Sayısı (THE)	Vakıf Ü. Ort.	Devlet Ü. Sayısı (Türkiye)	Devlet Ü. Sayısı (THE)	Devlet Ü. Ort.	Genel Or.	THE Ü. Sayısı (Türkiye)	THE Ü. Sayısı (Dünya)	THE Ort. (Dünya)
2010	62	1	36,10	125	1	39,50	37,80	2	200	55,46
2011	70	1	22,30	127	3	22,27	22,28	4	402	35,88
2012	72	2	26,40	124	3	25,50	25,95	5	400	40,78
2013	79	2	21,55	124	3	24,00	22,78	5	400	35,56
2014	80	3	26,4	123	3	33,8	30,10	6	401	37,20
2015	84	3	26,00	128	8	17,31	21,66	11	800	27,87
2016	71	5	20,26	126	12	12,98	16,62	17	981	25,65
2017	70	6	18,88	127	16	13,39	16,14	22	1103	24,99
2018	74	7	18,91	131	17	14,43	16,67	24	1258	24,27
2019	74	10	16,50	129	24	13,44	14,97	34	1397	23,97
2020	75	13	16,23	129	30	13,23	14,13	43	1527	23,57

Tablo 5'te Türk üniversitelerinin 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması araştırma kategorisine ait puan değerleri verilmiştir. Verilerin yayımlandığı ilk yıl olan 2010 yılına baktığımızda vakıf ve devlet üniversitelerinin 30+ puan ortalamasına sahip olduğu, Türk üniversitelerinin genel ortalamasının ise 37,80 olduğu belirlenmiştir. Dünya genelinde 200 üniversitenin sıralamaya dâhil edildiği 2010 yılında araştırma kategorisinin dünya ortalaması 55,46 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, 2010 yılı için hem vakıf ve devlet üniversitelerinin ortalamasından hem de Türk üniversitelerinin genel ortalamasından yüksek bir değere sahiptir. On yıllık süreçteki genel dağılıma bakıldığında vakıf üniversitelerinin 16,23 ile 36,10 arasında, devlet üniversitelerinin 12,98 ile 39,50 arasında, Türk üniversitelerinin genel ortalamasının 14,13 ile 37,80 arasında puan değerlerine sahip olduğu gözlemlenmiştir. THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasına dâhil edilen bütün üniversitelerin ortalamaları ise 23,57 ile 55,46 arasında puan değerlerine sahip olmuştur. Her yıl sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısının değişmesi ve sıralamaya yeni giren üniversitelerinin daha düşük sıralama aralıklarına sahip olması veya daha önce yüksek sıralama aralığında yer alan ancak daha sonrasında aynı sıralama basamağında yer alamayan üniversitelerin bulunması gibi nedenlerden dolayı araştırma kategorisindeki puan ortalamaları hem vakıf hem devlet hem Türk üniversitelerinin genel ortalaması hem de bütün üniversitelerin genel ortalaması bakımından düşüş göstermiştir. Karşılıklı düşüşlerin meydana gelmesine rağmen Türk üniversitelerinin ortalamaları dünya genelinin ortalamasından daha düşük olmuştur. İlgili tabloda da görüldüğü gibi, Türk üniversitelerinin dünya genelinin ortalamasına en yakın ortalamayı elde ettiği yıl vakıf üniversiteleri bakımından 2015, devlet üniversiteleri bakımından 2014 yılı olmuştur. 2020 yılı verilerine göre ise Türk üniversitelerinin araştırma kategorisinde sahip olduğu ortalama (14,13) genel ortalamasının (23,57) 10 puana yakın altında kalmıştır.

Sıralama verilerine kaynaklık eden beş göstergeden bir diğeri olan ve toplam puanın %30'unu oluşturan atıf kategorisine ait bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6

Türk Üniversitelerinin 2010-2020 Yılları Arasında THE “Dünya Üniversiteleri Sıralaması” Atıf Kategorisindeki Puan Değerleri

Yıl	Vakıf Ü. Sayısı (Türkiye)	Vakıf Ü. Sayısı (THE)	Vakıf Ü. Ort.	Devlet Ü. Sayısı (Türkiye)	Devlet Ü. Sayısı (THE)	Devlet Ü. Ort.	Genel Or.	THE Ü. Sayısı (Türkiye)	THE Ü. Sayısı (Dünya)	THE Ort. (Dünya)
2010	62	1	95,70	125	1	66,40	81,05	2	200	71,59
2011	70	1	60,80	127	3	43,23	52,02	4	402	57,29
2012	72	2	69,65	124	3	48,53	59,09	5	400	65,27
2013	79	2	70,65	124	3	75,63	73,14	5	400	66,54
2014	80	3	74,33	123	3	89,50	81,92	6	401	68,48
2015	84	3	63,93	128	8	22,33	43,13	11	800	51,40
2016	71	5	60,76	126	12	24,15	42,46	17	981	49,12
2017	70	6	49,20	127	16	23,85	36,53	22	1103	48,89
2018	74	7	37,89	131	17	23,68	30,79	24	1258	48,56
2019	74	10	33,65	129	24	23,09	28,37	34	1397	48,09
2020	75	13	34,38	129	30	23,65	26,89	43	1527	48,13

Tablo 6’da 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması atıf kategorisindeki puan değerlerine ait veriler sunulmuştur. İlgili tabloda vakıf ve devlet üniversitelerinin yıllara göre ayrı ayrı ortalamalarının yanı sıra, Türk üniversitelerinin genel ortalamasına ve sıralamadaki bütün üniversitelerin ortalamasına ait verilere de ulaşılabilmektedir. Özellikle son yıllarda artan üniversite sayısının da etkisiyle atıf kategorisindeki ortalamalarda keskin düşüşler meydana gelmiştir. Üniversite sayısındaki artışın sadece Türk üniversiteleriyle sınırlı kalmayıp sıralama genelinde de yaşanması nedeniyle sıralamanın bütünündeki ortalamalarda da benzer düşüşler gerçekleşmiştir. Bu nedenle ilgili tablo yorumlanırken Türk üniversitelerinin kendi arasında değerlendirilmesinden ziyade genel ortalamalarla kıyaslanması daha makul bir yaklaşım olacaktır. Vakıf üniversitelerinin atıf kategorisindeki ortalamalarıyla dünya geneli ortalamaları karşılaştırıldığında, 2010-2017 yılları arasında vakıf üniversitelerinin dünya ortalamalarının üstünde puanlar elde ettiği, 2018 yılından itibaren ise dünya ortalamalarının altında kaldığı görülmektedir. Sıralamaya 2017 yılından sonra giren vakıf üniversitelerinin önemli bir bölümünün sıralama aralıklarında da görüldüğü gibi sıralamanın son bölümünde yer alması bu bulgunun gerekçesi olarak gösterilebilir. Devlet üniversitelerinin ortalamalarıyla dünya geneli ortalamaları karşılaştırıldığında aynı başarısının gözlemlenemediği, devlet üniversitelerinin 2013-2014 yılları dışında dünya ortalamalarının altında kaldığı belirlenmiştir. Bu yıllarda ODTÜ, Boğaziçi ve İTÜ gibi sıralama aralıkları bakımından üst sıralarda yer alma başarısı gösteren üniversitelerin olması, sonraki yıllarda ise sıralama aralığı bakımından daha alt sıralarda yer alan devlet üniversitesi sayısının artması bu bulgunun altında yatan temel nokta olarak ifade edilebilir. Atıf kategorisinde dikkat çeken bir diğer bulgu ise 2015 yılından sonra puanlarda düşüşlerin devam etmesidir. Nitekim 2015 yılında 18 Aralık 2015 tarihli ve 29566 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği ile devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına akademik çalışmalarını dikkate alınarak teşvik ödemesine başlanmıştır. Bu kapsamda proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıf, tebliğ ve ödül alt başlıklarında yeterli puan toplayan öğretim elemanlarına aldıkları puan dikkate alınarak teşvik ödemesi yapılmaya başlanmıştır. Yapılan bu uygulamayla ilgili alt başlıklarda ortaya konan ürünlerin artırılması amaçlanmıştır. Ancak tabloda da görüldüğü gibi devlet üniversitelerinin ortalamaları vakıf üniversiteleri, Türkiye geneli ve dünya geneli ortalamasının altında kalmıştır. Bu bulguya göre, yürürlüğe giren uygulamayla artan akademik ürün sayısının çalışmaların aldığı atıf oranlarıyla aynı olmadığı şeklinde yorumda bulunulabilir. Buna ek olarak, çalışmaların dilinin Türkçe ağırlıklı olması da çalışmaların aldığı atıf sayısını etkilemiş olabilir. Türkiye geneli ortalamaları ile dünya geneli

ortalamları karşılaştırıldığında, 2010-2013 ve 2014 yıllarında Türkiye geneli ortalamasının daha yüksek olduğu, diğer yıllarda ise Türkiye geneli ortalamasının altında kaldığı gözlemlenmiştir.

Sıralamaya giren üniversitelerdeki bilgi transferi faaliyetleri hesaplanarak ortaya çıkan endüstriyel gelir kategorisi sıralamaya kaynaklık eden toplam puanın %2,5'ini oluşturmakta ve üniversite-sanayi iş birliğinin en önemli göstergelerinden biri olarak gösterilmektedir. Bu kategoriye ait veriler Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

Türk Üniversitelerinin 2010-2020 Yılları Arasında THE “Dünya Üniversiteleri Sıralaması” Endüstriyel Gelir Kategorisindeki Puan Değerleri

Yıl	Vakıf Ü. Sayısı (Türkiye)	Vakıf Ü. Sayısı (THE)	Vakıf Ü. Ort.	Devlet Ü. Sayısı (Türkiye)	Devlet Ü. Sayısı (THE)	Devlet Ü. Ort.	Genel Or.	THE Ü. Sayısı (Türkiye)	THE Ü. Sayısı (Dünya)	THE Ort. (Dünya)
2010	62	1	32,40	125	1	43,90	38,15	2	200	51,73
2011	70	1	29,40	127	3	38,95	34,18	4	402	46,95
2012	72	2	38,90	124	3	62,33	50,62	5	400	50,23
2013	79	2	43,85	124	3	57,03	50,44	5	400	50,82
2014	80	3	46,63	123	3	51,33	48,98	6	401	51,19
2015	84	3	62,93	128	8	61,46	62,20	11	800	46,54
2016	71	5	55,92	126	12	47,19	51,56	17	981	45,81
2017	70	6	46,80	127	16	49,41	48,11	22	1103	45,34
2018	74	7	53,64	131	17	59,14	56,39	24	1258	46,45
2019	74	10	47,31	129	24	49,07	48,19	34	1397	46,47
2020	75	13	46,35	129	30	47,63	47,24	43	1527	46,10

Tablo 7'de 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması endüstriyel gelir kategorisindeki puan değerlerine ait veriler sunulmuştur. İlgili tabloda da görüldüğü gibi, sıralamaya kaynaklık eden öğretim, araştırma ve atıf gibi kategorilerde on yıllık süreçte meydana gelen kesin düşüşler endüstriyel gelir kategorisinde gerçekleşmemiştir. Düşüşün aksine bazı yıllarda (2012, 2015, 2016, 2018) endüstriyel gelir puanlarının yükseldiği görülmektedir. Dünya geneli ortalamasına bakıldığında ise benzer bulgularla karşılaşılmaktadır. Nitekim dünya geneli ortalamaları on yıllık süreçte 45,81 ile 51,73 arasında ortalamalara ulaşmıştır. Bu bulgu, dünya geneli ortalamalarındaki dalgalanmaların da diğer kategorilerde olduğu gibi büyük çaplı olmadığını göstermektedir. Tablodaki bulgular incelendiğinde, vakıf üniversitelerinin endüstriyel gelir kategorisindeki ortalamalarının 2010-2014 yılları arasında dünya ortalamasının altında kaldığı ancak 2015 yılı itibarıyla bu durum vakıf üniversitelerinin lehine yön değiştirdiği ve dünya geneli ortalamalarının üstünde bir grafik sergilediği görülmektedir. Devlet üniversitelerinin ortalamaları ile dünya geneli ortalamaları karşılaştırıldığında ise 2010-2011 yılları dışında bütün yıllarda devlet üniversitelerinin ortalamalarının dünya ortalamalarından daha yüksek puanlar elde ettiği görülmektedir. Sıralamada yer alan Türk üniversitelerinin genel ortalaması bakımından karşılaştırma yapıldığında ise 2010, 2011, 2013 ve 2014 yılları dışındaki yıllarda Türk üniversitelerinin genel ortalamalarının dünya ortalamalarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, Türk üniversiteleri-sanayi (endüstri) iş birliği arasındaki güçlü bir ilişkinin göstergesi olarak düşünülebilir. Vakıf üniversiteleri ile devlet üniversiteleri arasında bir karşılaştırma yapıldığında ise bulguların devlet üniversitelerinin lehine olduğu göze çarpmaktadır. Sıralamadaki üniversite sayısının artması genel anlamda ortalamalarda düşüşe neden olmasına rağmen devlet üniversiteleri on yıllık sürecin büyük bölümünde vakıf üniversitelerinin sayısından daha fazla olmuş ve 2015-2016 yılları dışında da endüstriyel gelir kategorisinde daha yüksek puan ortalamaları elde etmiştir. Bu bulgu, az sayıda üniversite tarafından temsil edilen vakıf

üniversitelerinin endüstriyel gelir bakımından devlet üniversitelerine oranla gelişmeye açık üniversite-sanayi iş birliğine sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sıralamaya verilerine kaynaklık eden son gösterge olan ve toplam puanın %7,5'ini oluşturan uluslararası görünüm kategorisine veriler Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8

Türk Üniversitelerinin 2010-2020 Yılları Arasında THE “Yükseköğretim Dünya Üniversiteleri Sıralaması” Uluslararası Görünüm Kategorisindeki Puan Değerleri

Yıl	Vakıf Ü. Sayısı (Türkiye)	Vakıf Ü. Sayısı (THE)	Vakıf Ü. Ort.	Devlet Ü. Sayısı (Türkiye)	Devlet Ü. Sayısı (THE)	Devlet Ü. Ort.	Genel Or.	THE Ü. Sayısı (Türkiye)	THE Ü. Sayısı (Dünya)	THE Ort. (Dünya)
2010	62	1	47,70	125	1	27,20	37,45	2	200	54,24
2011	70	1	48,50	127	3	29,85	29,85	4	402	51,27
2012	72	2	47,40	124	3	28,50	37,95	5	400	52,37
2013	79	2	50,75	124	3	38,90	44,83	5	400	54,30
2014	80	3	46,33	123	3	43,37	44,85	6	401	56,03
2015	84	3	47,90	128	8	21,74	34,82	11	800	48,01
2016	71	5	43,26	126	12	23,15	33,21	17	981	47,39
2017	70	6	40,15	127	16	23,34	31,74	22	1103	47,17
2018	74	7	40,61	131	17	24,18	32,40	24	1258	47,27
2019	74	10	34,84	129	24	23,41	29,13	34	1397	47,10
2020	75	13	36,28	129	30	23,44	27,32	43	1527	47,02

Tablo 8'de 2010-2020 yılları arasında THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasındaki uluslararası görünüm kategorisine ait veriler sunulmuştur. Diğer kategorilerde olduğu gibi bu kategoride de üniversite sayılarının yıllar içerisinde farklılık göstermesi nedeniyle karşılaştırmaların grupların kendi içerisinde değil gruplar arasında yapılması daha makul yorumlamaların yapılabilmesine yardımcı olacaktır. İlgili tabloda vakıf, devlet, Türkiye ortalaması ve dünya geneli ortalamalarına ait veriler bulunmaktadır. Bu veriler, vakıf ve devlet üniversitelerinin on yıllık süreçteki ortalamaları ile Türkiye ortalamalarının dünya geneli ortalamalarının altında olduğuna işaret etmektedir. Vakıf üniversitelerinin ortalamaları ile dünya geneli ortalamaları arasında fark devlet üniversitelerine ve Türkiye geneli ortalamalarına kıyasla nispeten daha az olmuştur. Ancak son yıllarda (2017'den itibaren) bu fark giderek açılmıştır. Devlet üniversitelerinin ortalamalarına bakıldığında ise 2014'ten sonra sıralamada yer alan üniversite sayısındaki artışın da etkisiyle ortalamalarda keskin bir düşüşün yaşandığı ve dünya ortalamaların oldukça altında puanlar elde edildiği görülmektedir. Bu bulgunun ortaya çıkmasında 2015 yılı itibarıyla sıralamaya giren üniversitelerin aldıkları puanları daha düşük olmasının ya da 2010-2014 yılları arasında sıralamada olan üniversitelerin puanlarının sert bir düşüş yaşamalarının etkisi olduğu söylenebilir. Uluslararası görünüm kategorisinde her ne kadar vakıf ve devlet üniversitelerinin sayıları birçok yıl birbirine yakın olmasa da vakıf üniversitelerinin ortalamalarının devlet üniversitelerine kıyasla daha yüksek olduğu; özellikle 2015'ten itibaren farkın daha da açıldığı göze çarpmaktadır. Devlet üniversitelerinin ortalamalarındaki bu düşüş Türkiye genelindeki ortalamaları da etkilemiş, ortalamaların aşağı doğru bir seyir izlemesine neden olmuştur. Bu düşüşlere gerekçe olarak yeni katılan üniversitelerin daha alt sıralamalarda yer alması ve artan üniversite sayısının etkisi gösterilebilir. Ancak benzer durumlar dünya genelinde de yaşanmış ancak dünya geneli ortalamasında bu denli keskin düşüşler yaşanmamıştır.

Tablo 9*THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2020 Raporuna Göre Dünyanın En Başarılı 10 Üniversitesi*

Sıra	Üniversite	Genel	Öğretim	Araştırma	Atıf	Endüstriyel Gelir	Uluslararası Görünüm
1	Oxford Üniversitesi (İNG)	95,6	91,3	99,6	98	68,7	96,4
2	Stanford Üniversitesi (ABD)	94,9	92,2	96,7	99,9	90,1	79,5
3	Harvard Üniversitesi (ABD)	94,8	94,4	98,8	99,4	46,8	77,7
4	California Teknoloji Enstitüsü (ABD)	94,5	92,5	96,9	97	92,7	83,6
5	Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (ABD)	94,4	90,7	94,4	99,7	90,4	90
6	Cambridge Üniversitesi (İNG)	94	90,3	99,2	95,6	52,1	95,7
7	California Üniversitesi (ABD)	92,2	85,8	97,2	99,1	84,3	72,3
8	Yale Üniversitesi (ABD)	91,6	91,9	93,8	97,9	56,1	68,4
9	Princeton Üniversitesi (ABD)	91,5	88,8	92,5	98,9	58	80,2
10	Chicago Üniversitesi (ABD)	90,3	88,9	90,5	98,6	54,9	74

Tablo 9’da 2020 THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasında dünyanın en başarılı ilk 10 üniversitesine ait veriler verilmiştir. Sıralama verilerine bakıldığında, 2020 raporunda ilk onda yer alan üniversitelerin önemli bir bölümünün (8 üniversite) Amerika Birleşik Devletleri merkezli üniversiteler olduğu görülmüştür. Geri kalan iki üniversite ise Birleşik Krallık kökenli üniversitelerdir. Birleşik Krallık, ilk onda daha az üniversite ile temsil edilse de ilk sırada yer alan üniversite bu merkeze ait olan Oxford Üniversitesi olmuştur. 95,6 genel puan ortalamasıyla ilk sırada yer alan Oxford Üniversitesi, endüstriyel gelir kategorisi dışındaki bütün kategorilerde 90 ve üzeri puan elde ederek büyük bir başarı göstermiştir. Bu durum ilk onda diğer üniversitelerde de görülmüştür. Stanford Üniversitesi, California Teknoloji Enstitüsü, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü ve California Üniversitesi dışındaki üniversiteler bu kategoride diğer kategorilere oranla çok daha düşük ortalamalar elde etmiştir. Kategori temelli ortalamalara bakıldığında ise; öğretim kategorisinde Harvard Üniversitesi, araştırma ve uluslararası görünüm kategorisinde Oxford Üniversitesi, Atıf kategorisinde Stanford ve endüstriyel gelir kategorisinde Massachusetts Teknoloji Enstitüsü dünya sıralamasında ilk onda yer alan üniversiteler arasında en yüksek puan ortalamaları elde eden üniversiteler olmuştur.

Tablo 10*THE Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2020 Raporuna Göre Türkiye’nin En Başarılı 10 Üniversitesi*

Sıra	Üniversite	Genel	Öğretim	Araştırma	Atıf	Endüstriyel Gelir	Uluslararası Görünüm
1	Çankaya Üniversitesi	39,8–43,5	15,1	11,6	100	35	43,2
2	Koç Üniversitesi	39,8–43,5	29,8	37,4	49,4	63,6	49,5
3	Hacettepe Üniversitesi	36,4–39,7	26,4	13,2	73,7	36	24,4
4	Sabancı Üniversitesi	36,4–39,7	26,4	36,9	46,1	89,8	53,6
5	Bilkent Üniversitesi	30,2–36,3	24,5	21,6	50,3	53,6	63,9
6	Boğaziçi Üniversitesi	30,2–36,3	24,4	21,8	44,7	56,1	40,7
7	Özyeğin Üniversitesi	30,2–36,3	16,7	11,4	57,8	34,2	49
8	İstanbul Üniversitesi	25,1–30,1	25,4	23,7	32,5	45,2	29,3
9	İstanbul Teknik Üniversitesi	25,1–30,1	24,5	28,2	28,1	100	26,8
10	Karabük Üniversitesi	25,1–30,1	18,7	7,7	45,9	35,1	36,1

Tablo 10'a göre, 2020 THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasında Türkiye'nin en başarılı 10 üniversitesi arasında yer alan üniversiteler türü bakımından incelendiğinde eşitlik (5: devlet; 5: vakıf) olduğu görülmüştür. Toplamda 43 üniversitenin sıralamada yer aldığı 2020 raporunda, Çankaya üniversitesi ilk sırada yer almıştır. Genel puan bakımından Koç Üniversitesi ile aynı puanı paylaşan Çankaya Üniversitesi özellikle atıf kategorisinde aldığı puanla ön plana çıkmıştır. Çankaya Üniversitesi atıf kategorisinde yüz tam puan alarak bu kategoride dünya sıralamasının da başında yer almıştır. Öğretim kategorisinde Hacettepe ve Sabancı Üniversiteleri ilk on üniversite arasında en yüksek puan ortalaması elde eden üniversiteler olmuştur. Araştırma kategorisinde Koç üniversitesinin en yüksek ortalamayı elde ettiği tabloda, endüstriyel gelir kategorisinde atıf kategorisine benzer bir başarı elde edilmiştir. İstanbul Teknik Üniversitesi bu kategoride yüz tam puan alarak hem dünya hem Türkiye sıralamasında ilk sırada yer almıştır. Uluslararası görünüm kategorisinde ise Bilkent Üniversitesi ilk onda yer alan üniversitelere oranla daha iyi bir ortalama elde ederek bu kategoride ilk sırada yer almıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, Türk üniversitelerinin Times Yükseköğretim Kuruluşunun (THE) yayımlandığı Dünya Üniversiteleri Sıralamasındaki durumu incelenmiştir. İlgili kurumun resmi sayfasın bütün raporlara ulaşılmış ve araştırma kapsamında 2010-2020 yılları arasında yayımlanan 10 sıralama raporu ele alınmıştır. Her üniversitenin kuruluş amacı bakımından farklı bir vizyonu, odak noktası, değişen akademik programları ve kaynakları olması nedeniyle sıralama ya da derecelendirme yapılmasının güç olması (Shin ve Toutkoushian, 2011), hâlihazırda faaliyet gösteren derecelendirme kuruluşlarının incelemeye aldığı ölçütlerin farklılaşması ve bu kuruluşların raporları arasında ilişkisel bir karşılaştırma yapılmasının oldukça zor olması nedeniyle bu araştırmada diğer kuruluşların raporları incelemeye alınmamış, Times Yükseköğretim Kuruluşunun Dünya Üniversiteleri Sıralaması kapsamında sunduğu veriler dikkate alınarak araştırma yürütülmüştür. Verilerin incelenmesi sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

2010-2020 yılları arasında yayımlanan THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasındaki Türk üniversitelerinin sayısının verilerin yayımlanmaya başladığı 2010 yılın itibaren artış gösterdiği görülmüştür. Sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısının da her yıl belirli oranda artış göstermesi nedeniyle ilk etapta önemli miktarda görünen artış miktarının yanıltıcı sonuçlar ortaya koyabilme ihtimali göz önünde bulundurularak yıllık olarak sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısı ile aynı yılda sıralamada yer alan Türk üniversitelerinin sayısı oranlanarak gerçek artış miktarı hesaplanmıştır. Yapılan hesaplama sonucunda, Türk üniversitelerinin sayısında on yıllık süreçte sürekli bir artışın yaşandığı ancak bu artışın ilk bakışta görüldüğü kadar büyük oranlı olmadığı tespit edilmiştir. Sıralamada yer alan üniversitelerin büyük çoğunluğunun devlet üniversitesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle 2015 yılından itibaren devlet-vakıf üniversitesi sayısı arasındaki fark giderek açılmış, bu yıldan itibaren sıralamada yer alan devlet üniversitesi sayısı büyük artış göstermiştir. 2010-2020 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren aktif üniversitelerin %60 ve üzerinin devlet üniversitesi olmasının da sıralamada daha çok devlet üniversitesinin yer almasında etkili olduğu söylenebilir. Sıralamada yer alan Türk üniversitelerinin sayısı ile aynı yıllarda faaliyet gösteren üniversite sayıları karşılaştırıldığında ise özellikle 2016 yılından itibaren temsil edilen Türk üniversitesi oranı artmış, 2020 yılı itibarıyla aktif üniversitelerin %21,08'i sıralamada yer almıştır. Bu bulgu, üniversite sayısı bakımından niceliksel artışın yaşandığı Türkiye'de nitelik açısından da önemli gelişmelerin yaşandığına işaret etmektedir. Nitekim üniversitenin bulunmadığı hiçbir il yokken

bu durumun yaşanması oldukça beklenen bir durumdur. Sıralamadaki üniversitelerin devlet-vakıf olarak değerlendirilmesinin yanı sıra üniversitelerin buldukları merkezlere göre dağılıma bakıldığında ise 2020 yılı itibarıyla İstanbul (9) ve Ankara (9) merkezli üniversitelerin sıralamada en çok temsil edilen üniversiteler olduğu, bu üniversiteleri İzmir (3), Eskişehir (2) ve diğer merkezlerdeki üniversitelerin izlediği gözlemlenmiştir. Bu bulgunun ortaya çıkmasında İstanbul ve Ankara merkezlerindeki üniversite sayısının diğer merkezlerdeki üniversite sayısına oranla daha fazla olmasının etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmada, sıralama aralıkları bakımından da önemli sonuçlar elde edilmiştir. 2010-2020 yılları arasında sıralamaya giren Türk üniversitelerinin sıralama aralıkları incelendiğinde, Türk üniversiteleri 2010-2016 yılları arasında genel olarak sıralamanın orta bölümünde yer alırken 2017 yılı itibarıyla sıralamanın son bölümünde yer alan üniversite sayısı artmıştır. Özellikle 2020 yılında sıralamanın son bölümünde yer alan üniversite sayısı oldukça artmış, sıralamada yer alan 43 üniversitenin 32'si bu bölümde yer almıştır. En yüksek sıralama aralığına ulaşan üniversiteler ise 2010-2011'de Bilkent, 2012'de ODTÜ, 2013'te Boğaziçi, 2014'te ODTÜ, 2015, 2016 ve 2017'de Koç, 2018'de Sabancı, 2019'da Sabancı ve Çankaya, 2020'de ise Koç ve Çankaya üniversiteleri olmuştur. Bu sonuç, Türk üniversitelerinin sıralama temsil edilme bakımından artış göstermesine rağmen sıralamada yerleri bakımından daha alt sıralarda kendilerine yer edindiği şeklinde yorumlanabilir. Bu sonuçtan hareketle, her ne kadar Türk üniversitelerinin sayısındaki artış takdiri hak eden bir durum olsa da niteliksel bakımdan daha üst sıraların hedeflenmesi gerektiği gerçeği yadsınamaz bir gerçektir.

THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasının ilk göstergesi olan öğretim kategorisine ait veriler incelendiğinde, sıralamaya giren Türk üniversitelerinin genel ortalamasının on yıllık sürecin tamamında dünya ortalamasının altında kaldığı ortaya çıkmıştır. Elde edilen verilere göre hem Türkiye geneli ortalaması hem de dünya geneli ortalaması incelenen on yıllık süreçte yarı yarıya ya da daha fazla düşmüştür. Bu durumun ortaya çıkmasında sıralamada yer alan üniversite sayısının her yıl belirli oranda artması etkili olmuştur. Devlet ve vakıf üniversitelerinin ortalamaları ayrı ayrı değerlendirildiğinde de benzer sonuçlar elde edilmiştir. Her iki üniversite türü de sürecin bütününde dünya ortalamalarının altında puanlar toplamıştır. Vakıf ve devlet üniversitelerinin bu kategorideki ortalamalarına bakıldığında genel itibarıyla vakıf üniversitelerinin daha yüksek ortalamalar elde ettiği görülmüştür. Türkiye'de faaliyet gösteren vakıf üniversitelerinin öğrenci, öğretim elemanı, aktif lisans ve lisansüstü öğrenci sayıları dikkate alındığında vakıf üniversitelerinin daha yüksek ortalamaları elde etmesi beklenen bir durumdur. Buna ek olarak sıralamada son yıllarda daha çok sayıda devlet üniversitesi yer almış ve sonradan giren üniversitelerin büyük bir bölümünün sıralama aralıkları daha düşük olmuştur. Bu durumun devlet üniversitelerinin ortalamalarının daha düşük olmasında etkisi olduğu düşünülebilir. Üniversite sayısındaki artış ortalamaları olumsuz etkilemiş olsa da vakıf üniversiteleri devlet üniversitelerine oranla bu durumda daha az etkilenmiştir. Özellikle son sıralamada (2020) yer alan devlet üniversitelerinin eklenmesiyle devlet üniversiteleri öğretim kategorisinde on yıllık sürecindeki en düşük ortalamayı görmüştür. Her iki üniversite türü de en yüksek ortalamalarına her iki türden de birer üniversitenin sıralamada yer aldığı 2010 yılında ulaşmış ancak bu yılda da dünya ortalamasının altında puanlar elde etmişlerdir.

THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasının ikinci kategorisi olan araştırma kategorisine ait veriler incelendiğinde de öğretim kategorisine benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu kategoride, Türk üniversitelerinin genel ortalamasının on yıllık sürecin bütününde dünya ortalamasının altında kaldığı görülmüştür. Sıralamanın ilk yıllarında sıralamaya dâhil edilen üniversite sayısının kısıtlı olması hem dünya ortalamasının hem de Türkiye ortalamasının daha yüksek

puan ortalamalarına ulaşmasını sağlamıştır. Ancak son yıllarda daha büyük bir örnekleme sıralama yapılmış, buna paralel olarak da daha fazla Türk üniversitesi sıralamada yer almıştır. Bu durum Türk üniversitelerinin ortalamalarının düşmesine neden olmuştur. Türk üniversitelerinin kendi aralarındaki durumuna bakıldığında ise, vakıf ve devlet üniversitelerinin sıralamada yer alan üniversite sayısı bakımından birbirine yakın hatta birbiriyle aynı olduğu yıllarda (2010-2014 arası) devlet üniversitelerinin genel itibariyle daha yüksek ortalamalar elde ettiği gözlemlenmiştir. Üniversite sayısı arasındaki makasın açılmasıyla birlikte vakıf üniversitelerinin ortalamaları devlet üniversitelerinin ortalamalarını geçmiştir. Ortaya çıkan bu sonuçlara paralel olarak, THE sıralama editörü Phil Baty (2019), sıralamada her geçen yıl hem dünya örnekleminde hem de Türkiye örnekleminde üniversite sayısının arttığını ve Türk üniversitelerinin bu zorlu rekabet ortamında öğretim ve araştırma kalitesini arttırmasının ileriki yıllar için daha umut verici sonuçlar ortaya koyacağını vurgulamıştır.

Araştırmada incelenen bir diğer kategori ise atıf kategorisidir. Bu kategoride, Türk üniversiteleri ilk iki kategoriye oranla (öğretim ve araştırma) daha iyi ortalamalar elde etmiştir. Türk üniversitelerinin ortalamaları dünya ortalamalarıyla karşılaştırıldığında; 2010, 2013 ve 2014 yıllarında dünya ortalamasının üstünde puanlar elde ettiği görülmüştür. Türk üniversitelerinin genel ortalamaları 2010-2014 yılları arasında dünya ortalamasına yakın hatta ortalamanın da üstünde bir grafik sergilerken 2015 yılı itibariyle dünya ortalamasının altında puanlar toplanmış, yıllar geçtikçe dünya ortalamaları ile Türk üniversitelerinin ortalamaları arasındaki fark açılmıştır. Vakıf ve devlet üniversitelerinin kendi aralarındaki karşılaştırmalara her iki üniversite türünden de az sayıda üniversitenin sıralamada yer aldığı 2010-2012 yılları arasında vakıf üniversiteleri, aynı sayıda üniversitenin sıralamada olduğu 2013-2014 yıllarında ise devlet üniversiteleri daha yüksek ortalamalar elde etmiştir. 2015 yılı itibariyle devlet üniversitelerinin sayısı vakıf üniversitelere oranla daha çok artmış, iki üniversite türü arasındaki ortalamalarda da vakıf üniversitelerinin lehine önemli bir üstünlük sağlanmıştır. Bu artışta söz konusu tarihte yürürlüğe giren akademik teşvik ödeneği yönetmeliğinin (2015) etkisi olduğu söylenebilir. İlgili yönetmelikle devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim elemanlarına belirli kriterler dikkate alınarak akademik teşvik ödeneği yapılmıştır. Bu teşvik ödemesi akademik çalışmaların sayısında artışı sağlasa da atıf oranlarında benzer etkiyi gösterememiştir. Akademik teşvik ödeneğinden faydalanmak amacıyla düzenlenen kongre ve konferansların sayısında önemli artış yaşanmış; niceliksel anlamında olumlu bir çıktı olan bu durum niteliksel bakımdan düşüşü de tetiklemiştir. Bu kategoriyle ilgili analizini yapan Kaplan (2019), Türk üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarının yayınlarına yapılan atıfların etki değerinin düşük olduğunu ve bu kategorideki puanların daha yükseklerle taşınması için öğretim elemanlarının etki gücü yüksek dergilerde akademik çalışmalar yapması gerektiğini vurgulamıştır. Puan ortalamalarına bakıldığında ise devlet üniversitelerinde çalışan öğretim elemanlarının bu konuya daha fazla yoğunlaşması gerektiği söylenebilir.

THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasında incelenen bir diğer kategori olan endüstriyel gelir kategorisinde, diğer kategorilerdeki gibi düşüşler gerçekleşmemiştir. Diğer kategorilerde üniversite sayısı arttıkça ortalama puanlar düşerken endüstriyel gelir kategorisinde en düşük ortalamalar üniversite sayısının diğer yıllara göre nispeten az olduğu yıllarda elde edilmiştir. Ortalama puanlar bakımından yapılan karşılaştırmalar sonucunda, on yıllık sürecin büyük bir bölümünde (2012, 2015 ve sonrası) Türk üniversitelerinin genel ortalamalarının dünya ortalamalarının üstünde olduğu görülmüştür. Buna ek olarak, Türk üniversiteleri özellikle 2015 yılında hem genel ortalamalar açısından hem de vakıf ve devlet üniversitelerinin ayrı ayrı ortalamaları açısından en yüksek ortalamaları elde etmiştir. Türk üniversitelerinin kendi aralarındaki karşılaştırmalara göre devlet üniversitelerinin ortalamalarının sürecin büyük bir

bölümünde (2015 ve 2020 dışında) vakıf üniversitelerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu bulgu, üniversite-sanayi iş birliği bakımından sıralamada yer alan devlet üniversitelerinin daha güçlü ilişkileri olduğu şeklinde yorumlanabilir. Türk üniversitelerinin bu kategoride ortalamaları genel olarak değerlendirildiğinde ise sonuçların umut vadeci olduğu söylenebilir. Bu sonucun ortaya çıkmasında gerek TÜBİTAK'ın 1505- Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programıyla üniversite-sanayi işbirliğini güçlendirmesi, üniversitelerin bilgi ve teknolojik olanaklarını harekete geçirmesi ve endüstriyel araştırmayı artırma prensibi gerekse üniversitelerin kendi bölgelerinde yerel kurum ve kuruluşlara olan işbirliklerini güçlü ve sürekli tutmasının etkili olduğu söylenebilir. Mevcut durumun umut verici olduğu üniversite-sanayi iş birliğinin geliştirilmesine yönelik Kurt ve Yavuz (2013) birtakım önerilerde bulunmuştur. Araştırmacılar hâlihazırda TÜBİTAK, KOSGEB, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, AB Fonları, uluslararası araştırma kuruluşları gibi birçok kurum ve kuruluşun bu alandaki akademik çalışmalara önemli destekler sağladığını belirtmiş, öğretim elemanlarının bu desteklerden daha etkin yararlanabilmeleri için akademik yükseltme kriterlerine dâhil etme, öğretim elemanlarının bu kurumlarda görev alabilme gibi birtakım teşvik edici uygulamaların başlatılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca, alanla ilgili birimlere bu kuruluşların temsilcilerinden danışmanların atanmasının ve sanayi temsilcilerinin fahri öğretim elemanı olarak görev alıp bilgi ve deneyimlerini öğretim elemanlarıyla ve öğrencilerle paylaşmasının da mevcut durum daha üst noktalara ulaşmasına katkıda bulunacağını belirtmiştir. Bu konuda, Yükseköğretim Kurulu tarafından da eylem planı hazırlanmıştır. 2021 yılında yayımlanan "Üniversite Sanayi İşbirliğinin Geliştirilmesi Eylem Planı" çerçevesinde, YÖK üniversiteleri nitelikli bilgi üretimine ve ticarileşme faaliyetlerini teşvik etmekte, teknoloji merkezli girişimcilik faaliyetlerinin önünü açmakta, Ar-ge ve yeniliğe yönelik etkin piyasa oluşumuna katkıda bulunmaktadır (YÖK, 2021b). Yükseköğretim Kurulu gerek ilgili eylem planıyla gerekse hâlihazırda devam etmekte olan YÖK 100/2000 Doktora Projesi, Sanayi Doktora Programı, organize sanayi bölgelerinde kurulan meslek yüksekokulları gibi projeler aracılığıyla üniversite-sanayi iş birliğini en etkin bir şekilde yürütmeye çalışmaktadır.

THE Dünya Üniversiteleri Sıralamasındaki son gösterge olan uluslararası görünüm kategorisine ait verilere göre Türk üniversitelerinin on yıllık süreçteki ortalamalarının dünya ortalamalarının altında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular, her yıl yaşanan üniversite sayısındaki artışın hem Türk üniversitelerinin hem de dünya ortalamalarını düşürdüğünü göstermektedir. Vakıf ve devlet üniversitelerinin ortalamaları karşılaştırıldığında ise elde edilen sonuçlara göre on yıllık sürecin tamamında vakıf üniversitelerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Birçok vakıf üniversitesinde öğretim dilinin İngilizce ya Fransızca gibi yabancı dil olması ve dolayısıyla yabancı öğretim elemanı istihdam oranının ve bu üniversiteleri tercih eden uluslararası öğrenci sayısının daha fazla olması gibi etkenlerden dolayı vakıf üniversitelerinin ortalamalarının devlet üniversitelerden daha yüksek olmasında rol oynadığı söylenebilir. Buna ek olarak, Türkiye'de birçok vakıf üniversitesi devam eden öğrenci ve öğretim elemanı sayısının devlet üniversitelerine oranla daha az olması devlet üniversitelerinin bu kategorideki bunlarını düşüren faktörlerden biri olabilir. Nitekim bu kategorideki puanların ortaya çıkmasında uluslararası öğretim elemanı sayısının ulusal öğretim elemanı sayısına oranı ve uluslararası öğrenci sayısının ulusal öğrenci sayısına oranı dikkate alınmaktadır. Bu kategoriye ait sonuçlar, sıralama puanlarına etki etmesinin yanı sıra ülkelerin ve üniversitelerin birçok amacına da hizmet etmektedir. Nitekim 21.yüzyılda önemli gelişme gösteren küreselleşme olgusunun da etkisiyle, devletler ve politika yapıcılar daha geniş bakış açısına sahip, dünya dillerini bilen, farklı kültürleri ve iş yönelimlerini bilen bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bunun sonucu olarak, uluslararası öğrenci hareketliliği her geçen yıl giderek

artmaktadır. OECD 2013 raporuna göre 2011 yılında 4,3 milyonu aşkın yükseköğretim düzeyindeki öğrenci kendi ülkesi dışında eğitim görmüştür (Levent ve Karaevli, 2013). Bu rakamın 2025 yılında 7,2 milyona çıkacağı tahmin edilmektedir (Boehm ve diğerleri, 2002). Böylesine büyük bir pazarın olduğu bu alanda Türk üniversitelerinin de tercih noktası olması ülke ekonomisine, tanınırlığına, yükseköğretimin uluslararasılaştırılmasına ve Türk üniversitelerinin uluslararası platformlardaki yerinin güçlenmesine destek olacaktır. Türk üniversitelerinin bu alanda daha iyi yerlere gelebilmesi için T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından 2015 yılında “Yükseköğretimin uluslararasılaşması çerçevesinde Türk üniversitelerinin uluslararası öğrenciler için çekim merkezi haline getirilmesi” başlıklı araştırma projesini başlatılmış, bu projeye uluslararası öğrenci sayısının artırılması için yapılması gereken iyileştirme ve düzenlemelerin tespit edilmesi ve politika önerileri olarak kurumların değerlendirilmesine sunulması hedeflenmiştir (Kalkınma Araştırmaları Merkezi, 2015). Son on yılda büyük bir artış gösteren uluslararası öğrenci sayısı hâlihazırda %25’i burslu olmak üzere 148 bindir. Bu sayının 2023 yılında 200 bine çıkarılması hedeflenmektedir (YTB, 2021). Uluslararasılaşma sürecine katkıda bulunulması ve akreditasyon sürecinin tamamlanması amacıyla yükseköğretim kurumları bünyesinde açılacak programlarda ulusal ve uluslararası sertifikalandırma süreçlerinin başlatılması, ulusal ve uluslararası düzeyde lisansüstü eğitimin eğitimlerle desteklenmesi, öğretmenlerin uluslararası sertifika programlarına devam edebilme imkânlarının sağlanması, uluslararası kurum ve kuruluşlarla olan iş birliğinin güçlendirilmesi, yükseköğretim kurumlarının 21.yüzyıl becerileriyle donatılması gibi planlamalarla ülkemizde 2023 eğitim vizyonu planlaması yapılmıştır (MEB, 2018).

Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde; gerek Türk üniversitelerinin on yıllık süreçteki genel ortalamaları gerekse vakıf ve devlet üniversitelerinin ayrı ayrı ortalamalarının öğretim, araştırma ve uluslararası görünüm kategorilerinde dünya ortalamalarının altında bir grafik çizmiştir. Atıf kategorisinde, devlet üniversitelerinin ortalamaları genel anlamda dünya ortalamalarının altında kalırken vakıf üniversitelerinin ortalamaları son üç yıl dışında dünya ortalamalarının üstünde olmuştur. Endüstriyel gelir kategorisine bakıldığında ise devlet üniversitelerinin ilk iki yıllık sürecin ardından dünya ortalamalarının üstüne çıkmıştır. Bu durum sürecinin bütününde süreklilik kazanmıştır. Bu kategoride benzer durum vakıf üniversiteleri için de ortaya çıkmış, 2010-2014 yılları arasında dünya ortalamasının altında kalan vakıf üniversitelerinin ortalamaları 2015 yılı itibariyle ortalamanın üstüne çıkmış ve geri kalan yıllarda da bu başarı devam etmiştir.

Bu araştırma, veri kaynağı olarak THE Yükseköğretim Dünya Üniversiteleri Sıralamasını ele almıştır. Her ne kadar bu ve benzeri derecelendirmeler incelemeye aldığı kategoriler ve oluşturdukları sıralamalar bakımından farklılıklar gösterse de yükseköğretimde kalitenin ölçülmesinde kullanılan en somut araçlardır (van der Wende ve Westerheijden, 2009). Bu nedenle, araştırma sonuçları belirli sınırlılıkları olmasına rağmen araştırmacılara, üniversite yetkililerine ve politika yapıcılara birtakım önemli önerileri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, üniversite yetkililerinin sıralamadaki güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek gelişime ihtiyacı olan alanlara (öğretim, araştırma ve uluslararası görünüm) yönelik çalışmalar yürütmesi önerilmektedir. Bu kapsamda, aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

Araştırma sonuçlarında da görüldüğü gibi, Türkiye’nin üniversite sayısındaki artışa paralel olarak sıralamada aynı oranda artış yaşanmamaktadır. Sosyal devlet anlayışı gereği, devletin vatandaşlarına sunduğu imkânları artırması ve hemen hemen her ile bir üniversite inşa etmesi olumlu bir olgudur ancak bu olguda niceliksel artışın nitelikle de desteklenerek kalitenin artırılması gerekmektedir. Bu kapsamda, ilgili kurumların ve politika yapıcıların bu ve

benzeri karşılaştırma verilerini dikkate alarak kurulan üniversitelerde kaliteyi artırıcı düzenlemelere gitmesi önerilmektedir.

Araştırmanın öğretim kategorisine ait bulgularında da görüldüğü gibi, Türk üniversitelerinin 10 yıllık süreçteki ortalamaları dünya üniversitelerinin altında seyretmiştir. Bu kategoriyi oluşturan beş alt faktörden hareketle, Türk üniversitelerindeki öğrenci yoğunluğunun ve yeni kurulan üniversite sayısının çok olmasının bu kategoride dünya sıralamasının altında kalmasına neden olduğu söylenebilir. Buradan hareketle, özellikle devlet üniversitelerinde akademik personel başına düşen öğrenci sayısı ve destek personeli konusunda iyileştirme yapılması ve üniversitelerin uluslararası tanıtım faaliyetlerinin geliştirilmesi önerilmektedir.

Araştırma kategorisine ait bulgular, araştırma merkezleri olan ve bilimin eşiği olan üniversitelerimizin on yıllık sürecin tamamında dünya ortalamasının altında kalması, üniversitelerimizin araştırma üretkenliği ve araştırma gelirleri konusunda arzu edilen seviyede olmadığını göstermektedir. Bilim merkezleri olan üniversitelerimizin dünya ortalamasının üstüne çıkabilmesi için yetkili kurum ve mercilerin akademik personeli araştırmaya teşvik eden uygulama ve düzenlemeleri yapması hassasiyetle önerilmektedir.

Atıf kategorisine ait bulgular, bilim merkezleri olan üniversitelerimizin ürettikleri çalışmaya olan ilgiliye ve geri dönüşü gösteren önemli veriler olmuştur. Türk üniversitelerinin bu kategoride son yıllarda dünya ortalamasının altında kalması, üretilen çalışmalardaki kaliteyi doğrudan ilgilendirmektedir. Bu kapsamında, başta devlet üniversitelerindeki akademik personel olmak üzere bütün üniversitelerdeki akademik personelin nitelikli eserler üretmeye teşvik edilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmaların niteliğini artırabilmek adına, uygulamada yer alan akademik teşvik yönetmeliğine ek düzenlemeler getirilerek, uluslararası literatüre önemli eserler kazandıran akademik personeller ödüllendirilmeli; genç akademisyenlere nitelikli eserler üretmeye yönelik eğitimler artırılmalıdır.

Türkiye'deki üniversiteler son yıllarda uluslararası öğrencilerin ilgisini çekmiş olsa da bu alanda öğretim dili konusunda sınırlılık olduğu görülmektedir. Uluslararası öğrenciler, vakıf üniversitelerinin İngilizce veya farklı dillerde öğretim dili olanağı sunması nedeniyle bu üniversitelere yönelmektedir. Bu konuda, devlet üniversitelerinde de düzenlemeler yapılmalıdır. Bu düzenleme, hem uluslararası öğrenci sayısının artmasına ve ülkemizin tanıtımının yapılmasına katkı sağlayacak hem de ekonomik olarak üniversitelerimizin gelir elde etmesine yardımcı olacaktır. Devlet üniversitelerinde uluslararası öğrencilere yönelik yapılacak düzenlemeler bu üniversitelerde genellikle kısa süreli değişim hareketliliği (ERASMUS+, Mevlâna, Free Mover vb.) şeklinde gerçekleşen uluslararası öğrenci hareketliliğini uzun süreli bir sürece yayacaktır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmanın verilerini Times Yükseköğretim Kuruluşunun (THE) resmi internet sitesinde 2010-2020 yılları arasında yayımlanan sıralama raporları oluşmaktadır. Bu nedenle bulgular ilgili raporlarla sınırlıdır. Araştırma bulguları, tartışılan raporlardaki değerlendirme ölçütlerine (araştırma, öğretim, atıf, uluslararası görünüm ve endüstriyel gelir) göre şekillendirilmiştir. Bulgular, genel bir analizi değil, ölçüte dayalı değerlendirmeyi göstermektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Çalışmada yer alan ilk yazar yaklaşık olarak giriş ve yöntem bölümlerinde %30, bulgular ve sonuç tartışma ve öneriler bölümlerinde ise %70 oranında katkı sağlamıştır. Çalışmada yer alan ikinci yazar yaklaşık olarak giriş ve yöntem bölümlerinde %70, bulgular ve sonuç tartışma ve öneriler bölümlerinde ise %30 oranında katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Bu çalışma ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş ve kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Ağırlioğlu, N. (2012). Türkiye’de üniversitelerin kalitesini belirlemek için bir yaklaşım. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(3), 147-165. <https://dx.doi.org/10.5961/jhes.2012.046> adresinden 08.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği (2015/8305 Karar Sayılı). <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetaylframe?MevzuatTur=21&MevzuatNo=201811834&MevzuatTertip=5> adresinden 01.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Akçakanat, T. Çarıkcı, İ. ve Dulupçu, M. A. (2010). Üniversite öğrencilerinin buldukları il merkezine ekonomik katkıları ve harcama eğilimleri: Isparta 2003–2009 yılları örneği. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(22), 165-178. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sufesosbil/issue/11415/136345> adresinden 12.01.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Altınok, V. (2008). Yükseköğretimde ilke ve yönelimler neler olmalı? *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 41-52. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/402> adresinden 15.07.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Antalyalı, Ö. L. (2008). Tarihsel süreç içerisinde üniversite misyonlarının oluşumu. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6), 25-40. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbe/issue/23199/247811> adresinden 01.03.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Arkalı Olcay, G. ve Bulu, M. (2016). Uluslararası üniversite sıralama endekslerinde Türk üniversitelerinin yeri. *Yükseköğretim Dergisi*, 6(2), 95–103. <https://dx.doi.org/doi:10.2399/yod.16.003> adresinden 20.03.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Arslan, M. (2005). Cumhuriyet dönemi üniversite reformları bağlamında üniversitelerimizde demokratiklik tartışmaları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(18), 23-49. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erusosbilder/issue/23751/253048> adresinden 19.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aydın, M. S. ve Kaya, H. (2017). Dünya yükseköğretim sıralama sistemleri ve Türkiye’deki yükseköğretim kuruluşlarının bu sıralama sistemleri içerisindeki mevcut durumu. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 506-525. <http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.3485> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Barrows, L. C. (1990). *Higher education in Turkey. Monographs on higher education*. CEPES UNESCO. <https://eric.ed.gov/?id=ED371647> adresinden 07.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Baskan, G. A. (2001). Türkiye’de yükseköğretimin gelişimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 21-32. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/tr/pub/issue/6769/91090> adresinden 15.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative research for education to theory and methods*. Allyn and Bacon A Division of Simon & Schuster Inc.
- Bougnol, M. L., & Dula, J. H. (2015). Technical pitfalls in university rankings. *Higher Education*, 69(5), 859-866. <https://dx.doi.org/doi:10.1007/s10734-014-9809-y> adresinden 08.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (24. baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ceyhan, M. S. ve Güney, G. (2011). Bartın Üniversitesi’nin Bartın ilinin ekonomik gelişimine 20 yıllık projeksiyonda katkılarının değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 183-207. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/firatsbed/issue/45186/565804> adresinden 26.07.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Çelik, Z. ve Gür, B. S. (2014). Yükseköğretim sistemlerinin yönetimi ve üniversite özerkliği: Küresel eğilimler ve Türkiye örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 4(1), 18-27. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2014.085> adresinden 13.05.2020 tarihinde erişilmiştir.

- Dill, D. D. (2000). Capacity building as an instrument of institutional reform: Improving the quality of higher education through academic audits in the UK, New Zealand, Sweden, and Hong Kong. *Journal of Comparative Policy Analysis Research and Practice*, 2(2), 211–234. <https://dx.doi.org/doi:10.1023/A:1026544818684> adresinden 08.02.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Dill, D. D. (2009). Convergence and diversity: The role and influence of university ranking. B. M. Kehm & B. Stensaker (Eds.), *University rankings, diversity, and the new landscape of higher education* içinde (ss. 97–116). Sense Publishers.
- Erdem, A. R. (2006). Dünyadaki yükseköğretimin değişimi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (15), 299-314. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/579> adresinden 21.12.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Erdem, A. R. (2013). Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(2), 109-120. <https://dx.doi.org/doi:doi:10.2399/yod.13.013> adresinden 10.02.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (2000) The dynamics of innovation: from National Systems and “Mode 2” to a triple helix of university–industry–government relations. *Research Policy*, 29(2), 109-123.
- Günay, D. ve Günay, A. (2011). 1933’ten günümüze Türk yükseköğretiminde niceliksel gelişmeler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 1-22. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2011.001> adresinden 28.01.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Günay, D. ve Günay, A. (2017). Türkiye’de yükseköğretimin tarihsel gelişimi ve mevcut durumu. *Yükseköğretim Dergisi*, 7(3), 156–178. <https://dx.doi.org/doi:10.2399/yod.17.024> adresinden 28.01.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Harvey, L. (2008). Rankings of higher education institutions: A critical review. *Quality in Higher Education*, 14(3), 187-207. <https://dx.doi.org/doi:10.1080/13538320802507711> adresinden 29.08.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Heffernan, T. A., & Heffernan, A. (2018). Language games: University responses to ranking metrics. *Higher Education Quarterly*, 72(1), 29-39. <https://doi.org/10.1111/hequ.12139> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Johnes, J. (2018). University rankings: What do they really show? *Scientometrics*, 115(1), 585-606. <https://dx.doi.org/doi:10.1007/s11192-018-2666-1> adresinden 16.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Kalkınma Araştırmaları Merkezi. (2015). *Yükseköğretimin uluslararasılaşması çerçevesinde Türk üniversitelerinin uluslararası öğrenciler için çekim merkezi haline getirilmesi. http://www.sbb.gov.tr/wpcontent/uploads/2018/11/Yuksekogretimin_Uluslararai%C4%B1lasma_si_Cercevesinde_Turk_Universitelerinin_Uluslararası_Oğrenciler_Icin_Cekim_Merkezi_Haline_Getirilmesi_Arastirma_Projesi_Raporu.pdf* adresinden 03.10.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Kaplan, P. (2019). *THE 2020 dünya sıralaması: Türk üniversiteleri ne durumda? http://www.pervinkaplan.com/detay/the-2020-dunya-siralaması-turk-universiteleri-ne-durumda/8592* adresinden 02.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Karaçam Z. (2013). Sistematiik derleme metodolojisi: Sistematiik derleme hazırlamak için bir rehber. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemsirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(1), 26-33. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46815/587078> adresinden 23.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Kehm, B. M. (2014). Global university rankings—Impacts and unintended side effects. *European Journal of Education*, 49(1), 102-112. <https://doi.org/10.1111/ejed.12064> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Kılıç, R. (1999). Türkiye’de yükseköğretimin kapsamı ve tarihsel gelişimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (3), 289-310. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dpusbe/issue/4745/65122> adresinden 16.02.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Konan, N. ve Yılmaz, S. (2017). Üniversitelerin sıralanma ölçütleri ve Türkiye üniversiteleri için öneriler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(2), 200-210. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2017.199> adresinden 27.04.2020 tarihinde erişilmiştir.

- Kurt, Ü. ve Yavuz, M. (2013). Üniversite-sanayi iş birliği: Dünü, bugünü ve geleceği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 50-57. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sdufenbed/issue/20800/222071> adresinden 10.08.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Levent, F. ve Karaevli, Ö. (2013) Uluslararası öğrencilerin eğitime yönelik politikalar ve Türkiye için öneriler. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, (38), 97-117. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2211> adresinden 07.07.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Qualitative inquiry*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Lukman, R., Krajnc, D., & Glavič, P. (2010). University ranking using research, educational and environmental indicators. *Journal of Cleaner Production*, 18(7), 619-628. <https://dx.doi.org/doi:10.1016/j.jclepro.2009.09.015> adresinden 26.11.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Marginson, S. (2007) Global university rankings: Implications in general and for Australia. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 29(2), 131-142. <https://dx.doi.org/doi:10.1080/13600800701351660> adresinden 21.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). Mutlu çocuklar güçlü Türkiye 2023 eğitim vizyonu. https://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf adresinden 02.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Namal, Y. ve Karakök, T. (2011). Atatürk ve üniversite reformu (1933). *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 27-35. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2011.003> adresinden 10.01.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Öncel, M. (2017). Üniversitelerin başarı sıralamalarında metodolojik problemler: Metodolojik eleştirilere yönelik bir literatür taraması. *Alanya Akademik Bakış*, 1(1), 14-26. <https://doi.org/10.29023/alanyaakademik.310980> adresinden 12.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Özer, M., Gür, B. S. ve Küçükcan, T. (2011). Kalite güvencesi: Türkiye yükseköğretimi için stratejik tercihler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(2), 59-65. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2011.009> adresinden 26.01.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Pusser, B., & Marginson, S. (2013). University rankings in critical perspective. *Journal of Higher Education*, 84, 544–568. <https://doi.org/10.1353/jhe.2013.0022> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Reed, D. (2004). Universities and the promotion of corporate responsibility: Reinterpreting the liberal arts tradition. *Journal of Academic Ethics* 2(1), 2004, 3-41. <https://dx.doi.org/doi:10.1023/B:JAET.0000039006.33143.02> adresinden 09.08.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Saka, Y. ve Yaman, S. (2011). Üniversite sıralama sistemleri; kriterler ve yapılan eleştiriler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(2), 72-79. <https://dx.doi.org/doi:10.5961/jhes.2011.012> adresinden 16.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Sakar, C. (2021). Temel alanlar kapsamında Türk yükseköğretim kurumlarının dünya sıralamasındaki yerleri üzerine bir değerlendirme. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 137-155. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/egitim/issue/58093/854902> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Shin, J. C., & Toutkoushian, R. K. (2011). The past, present, and future of university rankings. Shin, J. C., R. K. Toutkoushian, and U. Teichler (Ed.), *University rankings: Theoretical basis, methodology and impacts on global higher education. The changing academy: The changing academic profession in international comparative perspective* içinde (ss. 1–16). Springer Science.
- Soh, K. (2013). Misleading university rankings: Cause and cure for discrepancies between nominal and attained weights. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 35(2), 206-214. <https://dx.doi.org/doi:10.1080/1360080X.2013.775929> adresinden 10.04.2020 tarihinde erişilmiştir.

- Sutz, J. (1997). The new role of the university in the productive sector'. H. Etzkowitz & L. Leydesdorff (Eds.), *Universities and the global knowledge economy: A triple helix of university-industry-government relations* içinde (ss.11-20). Pinter.
- Sürmeli, F. (2008). *Anadolu Üniversitesinin Eskişehir'e etkileri ve şehrin üniversiteyi algılayışı*. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Study in Turkey (2020). *10 reasons to study in Turkey*. <http://www.studyinturkey.gov.tr/StudyinTurkey/ShowDetail?rID=OByHvYrcPvo=&&cld=PE4NrOmMoY4=> adresinden 09.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Şirin, S. (2020). *Okullar, yetenekler ve öğrenme: COVID 19'un eğitime etkisi* (Keynote). 7. International Eurasian Educational Research (EJER) kongresinde yapılan konuşma. Anadolu Üniversitesi.
- Tamtekin Aydın, O. (2017). A review on the major global university ranking systems and the Turkish universities' overall position in rankings. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 23(2), 305-330. <https://dx.doi.org/doi:10.14527/kuey.2017.011> adresinden 11.11.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Tezsürücü, D. ve Bursalıoğlu, S. (2013). Yükseköğretimde değişim: Kalite arayışları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), 97-108. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ksusb/issue/10273/126042> adresinden 07.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Times Higher Education (THE). (2020a). *About*. <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/about-the-times-higher-education-world-university-rankings> adresinden 08.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- THE (2020b). *World university rankings 2021*. https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2021/world-ranking#!page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats adresinden 08.05.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Tobolowsky, B. F. (2003). *College rankings*. *Encyclopedia of education*. <https://www.encyclopedia.com/education/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/college-rankings> adresinden 03.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Toylan, N. V. ve Göktepe, E. A. (2010). Öğrenen organizasyon olarak üniversiteler: Türkiye'deki bir devlet üniversitesinde durum analizi. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 2(1), 61-68. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sobiadsbd/issue/11349/135620> adresinden 11.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Uslu B., (2018). Dünya üniversiteler sıralaması: Genişletilen gösterge setine göre sıralamada oluşan farklılıklar. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(3), 457-470. <https://doi.org/10.5961/jhes.2018.287> adresinden 18.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Uslu, B. (2020). A path for ranking success: What does the expanded indicator-set of international university rankings suggest?. *Higher Education*, 80(5), 949–972. (00181560), 80(5). <https://doi.org/10.1007/s10734-020-00527-0> adresinden 18.09.2021 tarihinde erişilmiştir.
- van der Wende, M. C., & Westerheijden, D. F. (2009). Rankings and classifications: The need for a multidimensional approach. F. A. van Vught (Ed.), *Mapping the higher education landscape. Towards a European classification of higher education: Higher education Dynamics* içinde (ss. 71–86). Springer.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) (2020a). YÖK "Üniversite izleme ve değerlendirme genel raporu 2019"u kamuoyu ile paylaştı. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universite-izleme-ve-degerlendirme-raporu-2019.aspx> adresinden 18.09.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2020b). *Bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma programı*. <https://bolgeselkalkinma.yok.gov.tr/ana-sayfa> adresinden 19.09.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2020c). *Araştırma ve aday araştırma üniversitelerinin iki yıllık performansları açıklandı*. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2019/arastirma-universiteleri-degerlendirme-toplantisi.aspx> adresinden 19.09.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2020d). *100/2000 YÖK doktora bursları*. <https://yuzukibinbursu.yok.gov.tr/ana-sayfa> adresinden 19.09.2020 tarihinde erişilmiştir.

- YÖK (2020e). *Geleceğin bilim insanları için "YÖK-Gelecek Projesi"*. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/yok-gelecek-projesi.aspx> adresinden 29.09.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2021a). *Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi*. <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden 15.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- YÖK (2021b). *Üniversite sanayi iş birliğinin geliştirilmesi eylem planı*. <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/2021/universite-sanayi-isbirliginin-gelistirilmesi-eylem-planı.pdf> adresinden 02.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2021). *Uluslararası öğrenci hareketliliği*. <https://www.ytb.gov.tr/uluslararasi-ogrenciler/uluslararasi-ogrenci-hareketliliği> adresinden 02.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) (2020). *Hakkımızda*. <https://yokak.gov.tr/hakkında> adresinden 15.09.2020 tarihinde erişilmiştir.
- YÖKAK (2021a). *Akredite olan kurumlar*. <https://yokak.gov.tr/raporlar/akredite-olan-kurumlar?termYear=2019> adresinden 01.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- YÖKAK (2021b). *Kurumsal akreditasyon programı nedir?*. <https://yokak.gov.tr/degerlendirme-sureci/kurumsal-akreditasyon-programi-nedir> adresinden 15.12.2021 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Universities are one of the most effective institutions in terms of country growth and progress, the production and dissemination of important information to society, and the integration of individuals who are well-equipped in all areas. Throughout their lengthy history, universities have been allocated various functions and roles. The obligations and responsibilities of universities have become considerably more relevant, especially in light of the globalization movement and the increasing value of information. In today's world, where access to information has become easy, universities' duties and responsibilities are to produce information and make the information available to meet the needs. In line with this transition process, the universities' general and specific objectives have emerged with expectations from universities in different fields. These expectations, just like the aims of universities, have evolved in response to societal demands and requirements from the past to the present. Every university, as is well known, contributes to the change and growth of the region in which it is built, as well as to the change and development of the country as a whole. Universities are expected and requested to have an impact on their communities at various moments.

Various studies have been conducted over the years to examine how these expectations are met. In today's world, several international rating organizations evaluate universities based on a variety of criteria. Especially in recent years, the data of these institutions have been closely followed and taken into consideration by universities, university staff and students, parents of students, sector representatives and funders in cooperation with universities. Each of these rating organizations has its own set of evaluating criteria. Although an organization's evaluation standards are comparable to those of another, the criteria or their weight are not the same.

In this study, the data of Times Higher Education (THE) was used. Founded in England in 2004, THE has published the rankings of universities worldwide every year since 2010. Universities are scored out of 100 points, and their positions in the overall ranking are decided by their scores. The ranking is based on five main categories: education, research, citation, international outlook, industrial income, and 13 sub-categories under these five categories. The primary rationale for selecting this rating was the broad range of universities investigated and the criteria analyzed. In fact, universities, which are science centers, have characteristics such as conducting education and training activities, continuing research studies, presenting works that contribute to science, contributing to countries' international promotion activities, and having a large economy on their own. Considering the five criteria (education, research, citation, international outlook, and industrial income) that THE deals with, it is clear that THE comprises elements that directly impact the existence of universities and compares these features with thousands of universities globally. Therefore, these data were used in the research.

The research aims to identify the status of Turkish universities in THE World University Rankings released between 2010-2020. For this purpose, changes over time in the Turkish universities in the rankings, positions in the ranking, the situation in the different categories, comparisons with world universities and universities in Turkey are dealt with in a special comparison. A limited number of studies in the literature examine the status of Turkish universities in international rating institutions. These studies are not directly based on THE

World University Rankings, and do not provide up-to-date data. Therefore, it is thought that the prepared research will be beneficial in terms of filling this gap in the literature.

Method

The systematic review design, one of the qualitative research methods were used in this study. The research data consist of ranking reports on the official website of Times Higher Education Institution (THE). The data, which may be accessed as digital documents, cover the years 2010-2020. The ranking criteria based on the reports are grouped under five categories: research, teaching, citations, international status, and industry income. The data were collected by document analysis method was used to collect the data which were then analyzed through the content analysis method.

Findings

As a result of the research, it was determined that there had been a continuous increase in the number of Turkish universities over the last ten years, but this increase was not as high as it seemed at first glance. It was concluded that most universities in the ranking were state universities. Significantly since 2015, the difference between the numbers of state-private universities has gradually widened, and the number of state universities in the ranking has increased significantly since this year. In the study, important results were obtained in terms of ranking intervals. When the ranking intervals of Turkish universities that were ranked between 2010 and 2020 were examined, Turkish universities were generally in the middle part of the rankings between 2010 and 2016, while the number of universities in the last part of the rankings increased as of 2017. Especially in 2020, the number of universities in the last part of the ranking reached the highest rate, 32 of the 43 universities in the ranking.

When the data belonging to the teaching category, which is the first indicator of THE World University Rankings, was examined, it was revealed that the general average of the Turkish universities in the ranking remained below the world average for the ten years. According to the obtained data, both in Turkey and in general the average ten-year process that examined the overall world average has fallen by half or more.

When the data belonging to the research category, which is the second category of THE World Universities ranking, were analyzed, results similar to the teaching category were obtained. It showed that the general average of Turkish universities in this category remained below the world average for the ten years.

Another category examined in the study is the citation category. In this category, Turkish universities achieved better averages than the first two categories (teaching and research). When the averages of Turkish universities are compared with the world averages, it was observed that it obtained scores above the world average in 2010, 2013 and 2014.

When the data on the industrial income category, which is another category examined in THE World University Rankings, are analyzed, the declines in the other categories over the ten-year period did not occur in the industrial income category. In other categories, as the number of universities increased, the average scores decreased, while the lowest averages in the industrial income category were obtained in years when the number of universities was relatively low compared to other years. As a result of the comparisons made in terms of

average scores, it was seen that the general averages of Turkish universities were above the world averages for a large part of the ten years (2012, 2015 and after).

According to the data belonging to the international outlook category, which is the last indicator in the THE World University Rankings, it was concluded that the averages of Turkish universities over the ten years were below the world averages. The data showed that with the increase in the number of universities in average scores each year, Turkish universities and world averages decreased.

Conclusion and Discussion

When the research results are evaluated in general; it has drawn a graph below the world averages in the categories of teaching, research, and international outlook of Turkish universities' general averages over the last ten years and the individual averages of private and state universities. In the citation category, the averages of the state universities were generally below the world averages, while the averages of the foundation universities were above the world averages except for the last three years. After the first two years of state university, the industrial income category has exceeded the world averages. This situation has gained continuity throughout the entire process. A similar situation occurred for foundation universities in this category. The average of foundation universities, which remained below the world average between 2010 and 2014, exceeded the average as of 2015 and this success continued in the remaining years.

Limitations of the study

The data of this study consists of ranking reports published between 2010-2020 on the official website of Times Higher Education Institution (THE). Therefore, the findings are limited to these reports. The research findings were shaped according to the criteria in the reports (research, teaching, citations, international status, and industry income) discussed. The findings indicate criteria-based assessment rather than a comprehensive analysis.

Contribution Rate of the Researchers

In the study, the first author contributed about 30% to the introduction and method sections, and 70% to the findings, conclusion, discussion and suggestions sections. The second author contributed about 70% to the introduction and method sections, and 30% to the findings, conclusion, discussion and suggestions sections.

Statement of Conflict of Interest

There is no financial conflict of interest with any institution, organization or person related to this study, and there is no conflict of interest between the authors.